Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 76 (13.338).
3 АПРЕЛЬ 1966 йил
ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

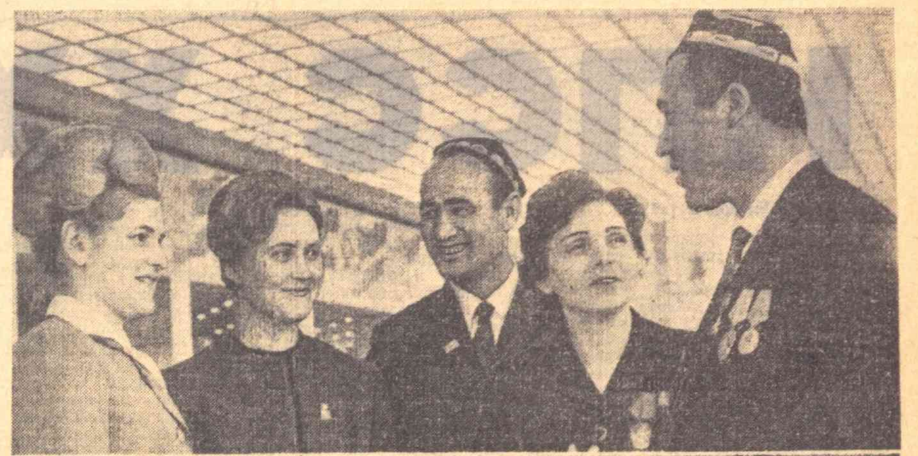

МОСКВА. КПСС XXIII съезди. Кремлнинг Съездлар саройи фойесида. Юқоридаги суратда (чапдан) Ригадаги «Заслужка мануфактура» тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Л. Н. Парфёнова, Я. Рудзутак номидаги Вентспилс балиқ консерва комбинатининг пресловчиси Н. М. Фадеева, «Нуректадзинстрой» механизация бошқармасининг экскаватор машинисти Н. Неъматов, Даугавпилс электр асбоблари заводининг ўровчиси Е. К. Гагарина ва Қорамозор нони (Тожикистон ССР) тоғ проходчик бригадасининг бошлиғи Д. Мўминов. Пастдаги суратда Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар (ўртада) СССР космонавт-учувчиси А. А. Леонов ва СССР халқ рассоми ҳайкалтарош А. П. Кибальников билан суҳбатлашиб турган пайтда тасвирланган.

Е. Кассин фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

2 апрелда Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXIII съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилмоқда.

Мажлисда Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Г. КЭБИН, СССР Ташқи ишлар министри А. А. ГРОМИКО, КПСС Вольск район комитетининг секретари Ю. Д. ФИЛИНОВА (Саратов партия ташкилотидан), ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. ПАВЛОВ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Сўнгра делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари: Германия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Макс РЕЙМАН, АҚШ Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи Генри УИНСТОН, Аргентина Коммунистик партиясининг раиси Викторио КОДОВИЛЬЯ ўртоқлар съездни табрикладилар. АҚШ Коммунистик партиясининг раҳбари ўртоқ Гес Холлнинг табрикномаси ўқиб эшиттирилди. Съездда делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Аргентина Коммунистик партиясининг раиси Викторио Кодовилья ҳам нутқ сўзлади.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитети ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. УСУБАЛИЕВ, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Г. М. МАРКОВ, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. КОНОТОП, КПСС Татаристон область комитетининг биринчи секретари Ф. А. ТАБЕЕВ, Украина Компартияси Днепропетровск область комитетининг биринчи секретари А. Ф. ВАТЧЕНКО, КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари М. С. СОЛОМЕНЦЕВ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар чет эл коммунистик партияларининг вакиллари: Австралия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раиси Ричард ДИКСОН, Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Костас КОЛИЯННИС, Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Родней АРИСМЕНДИ ўртоқларни қизғин кутиб олдилар. Улар съездни табриклаб нутқ сўзладилар.

Гондурас Коммунистик партияси, Доминикана Коммунистик партияси, Парагвай Коммунистик партияси, Пуэрто-Рико меҳнаткашлари озодлик партияси, Реюньон Коммунистик партияси, Сальвадор Коммунистик партиясидан съезд номига табрикномалар келди.

Саноат корхоналари ва муассасалар, қурилиш, колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлар коллективларидан, Совет Армияси ва Флоти жангчиларидан, илмий муассасалар ва ижодий ташкилотлар, комсомоллар, ёшлардан КПСС XXIII съезди номига кўплаб табриклар, қутловлар ва меҳнат рапортлари келиб турибди.

КИНО САНЪАТИНИНГ РАВНАҚИ УЧУН

Бепоён Ватанимиз, қуёшли республикамизда баҳор гуркираб турибди. Оппоқ гуллаган боғлар ҳуснида, майсазорларнинг яшил тўлқинида, лолалар қизиллигида, қалблар жўшқинлигида баҳор ижодкорлиги, яшнаш ва яшариш тантанаси. Бу йилги баҳоримизнинг мазмуни ва маъноси, кўрки ва латофати айниқса бўлакча. Бутун совет халқи янги беш йиллик сари дадил қадам ташлаган, коммунистик қурилишнинг буюк режалари билан қанотланган давр кўклами қалбларимизга ёғду сочмоқда, фикрларга парвоз бағишламоқда.

Ана шундай ёрқин, табаррук кунларда пойтахтимиз Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ССР кино санъаткорларининг дўстлик анжумани — кинофестиваль иш бошлайди.

Коммунистик қурилиш авж олдирилган бизнинг мамлакатимизда кино санъати ходимларининг бурчи ва масъулияти ғоят шарафли ва муқаддасдир. Совет киноси ўзининг буюк инсонпарварлик ва интернационалистик мазмуни, тасвирий воситаларининг ранг-баранглиги, шакл хилма-хиллиги, юксак образлилиги билан чинакам халқ ҳурматини қозонди. У миллионларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг, янги давр кишисини шакллантиришнинг қудратли қуролига айланди.

Республикамизда қардош адабиёт ва санъатлар декадаси ва ҳафталикларини ўтказиш, музика, театр ва кинофестивалларни дўстлик байрамига айлантириш қутлуғ анъана бўлиб қолди. Жуда катта муваффақият билан ўтган бундай ўнкунлик, ҳафталик ва фестиваллар СССР халқлари қардошлигининг, ленинча дўстлик сиёсатининг порлоқ намойишларига айландики, Ўзбекистон меҳнаткашлари улардан чексиз, унутилмас таассуротлар олдилар.

Мана бугун пойтахтимизга тожикистонлик, туркманистонлик, қирғизистонлик, қозоғистонлик биродарларимиз — кино санъати намояндалари ташриф буюрдилар. Улар орасида бутун ҳаётини кино санъати равнақига бағишлаган атоқли режиссёр ва актёрлар, ўз маҳорати билан умум халқ ҳурматини қозонаётган талантли ёш авлод вакиллари ҳам борлиги айниқса қувонарлидир.

Қардошларимиз, биродарларимизнинг энг яхши кино асарлари эндиликда Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳам ўз севимли асарларига айланиб қолди. Дўстлар студияларида яратилган ҳар бир янги асар халқларимизни ўзаро жипслаштиришда, маданиятларимиз ҳамкорлигини ривожлантиришда муҳим қадам бўлиб хизмат қилади. Кино санъати — халқ ҳаётининг, орзу-интилишларининг, олижаноб мақсад йўлидаги баҳодирона меҳнат ва ғалабанинг бадиий инъикоси бўлиб, у ўз таъсири, халқчиллиги, юксак ғоявийлиги билан инсоний фазилатларни такомиллаштиради, коммунизм кишисини тарбиялайди.

Бугун пойтахтимизнинг энг яхши кино заллари дўстларимиз санъатини кўриш учун келган томошабинлар билан тўлади. Томошабинларимиз қардош кино санъаткорлари билан учрашадилар ва уларнинг ижодий режалари билан танишадилар. Республикамиз кино арбоблари ва ходимларининг дўстлар билан бўладиган мулоқоти, асарлар юзасидан олиб борадиган қизғин ижодий суҳбатлари умумий ишимизнинг янада камол топишига, кино санъатимизнинг дадил қадамлар билан ривожланишига ёрдам беради.

Кино санъатимиз муҳим, масъулиятли вазифалар олдида турибди. Улуғ воқеаларга бой давримизни, гигант қурилишларимиз романтикасини, совет кишисининг бой, мураккаб ички дунёсини бутун тўлалиги, нафосати билан кўрсатиб берадиган, замондошимиз ҳаётини, қалбини, меҳнатини улуғлайдиган, олға — коммунизмга боришимизни реал, ҳаётий лавҳаларда акс эттирадиган кино асарлари яратиш санъаткорларимизнинг улкан ватанпарварлик вазифасидир. Бу вазифа санъаткордан катта меҳнат ва талантни, халқ ҳаётини чуқур билишни, ўз тасвирий воситаларини ҳамиша бойитиб, такомиллаштириб боришни талаб этади.

Ҳар қандай санъатнинг танижони замонавийлик бўлганидек, бу нарса кино асарлари учун ҳам чинакам етуклик мезонидир. Кино асари замондошимизни тўлқинлантириши, унда олижаноб хислат ва фазилатларни тарбиялаши учун у замон билан ҳамнафас бўлиши, давр талаблари даражасида туриши керак. У ранг-баранг бўёқлари ва буюк ишонтириш кучи билан катта имкониятларга эга бўлган санъатдир.

Совет кино санъатининг катта ҳаётий тажрибаси шуни кўрсатадики, халқ ҳаётининг муҳим босқичларини, халқ қалбининг теран туйғуларини, мардлик ва матонатни, инсон тақдирини, унинг буюк ўзгартувчилик қудратини ифода қила оладиган асарлар умрибоқий ва ўлмас бўлиб қолади.

Ҳаётимизни революцион пафос ва романтик руҳ билан тараннум этадиган, давримизнинг юксак идеалларини улуғлайдиган, янги-янги ғалабаларга илҳомлантирадиган кино асарлари яратиш кино санъаткорларимиз олдида турган асосий, бош вазифадир.

Ижодий ҳамкорлик ва дўстона учрашувлар ана шу мақсадга хизмат қилади ва маданиятимиз хазинасини бойитадиган тўлақонли, ҳаққоний, ҳаётий асарлар ижод этишга ёрдам беради.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ

1 АПРЕЛЬ ЭРТАЛАБКИ МАЖЛИС

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Делегатлар КПСС Марказий Комитети ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини зўр сиёсий кўтаринкилик ва якдиллик вазиятида муҳокама қилмоқдалар. Улар партиямизнинг ленинча йўлини, коммунизм қуришни давом эттириш истиқболларини қизғин маъқулламоқдалар.

Эрталабки мажлисда **П. Е. Шелест** раислик қилади.

— Ташкилотчилик ва иқтисодий ишларни янада такомиллаштириш юзасидан партиямиз ишлаб чиққан тадбирларни меҳнаткашлар қизғин қўллаб-қувватладилар, — деди ўз нутқида Свердловск область партия комитетининг биринчи секретари **К. К. Николаев.** — XXIII съезддан олдин ўтган ойлар мобайнида партиямизнинг чақириқлари халқ орасида қандай яхши замин вужудга келтираётганлиги яққол намоён бўлди. Кишиларнинг кайфиятида ўз иши учун, ўз коллективининг иши учун масъулиятни сезиш кучайганлиги, коммунистларнинг бутун партия иши учун жавобгарлиги ошганлигини ҳис этиш алоҳида қайд қилиб ўтишга арзийдиган белгилардир.

Свердловск областининг ўз анъаналарига содиқ бўлган меҳнаткашлари давлатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш ишига иложи борича кўпроқ ҳисса қўшишга ҳаракат қилдилар. Улар съезд олдидан олган мажбуриятларини ҳамда квартал планини съезд очилган кунгача бажардилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8 процентдан зиёд кўпайди.

Шундан кейин нотиқ барча корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнатни илмий асосда ташкил қилишни жорий этиш вазифалари тўғрисида муфассал гапиради, шу муносабат билан Свердловск область партия ташкилотининг тажрибаси ҳақида ҳикоя қилади. Меҳнатни токи айрим иш жойларигача илмий асосда ташкил қилиш планларини ишлаб чиқиш резервларни излашнинг янги босқичи бўлиб қолди. Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш планларини тузиб чиқишда биргина Свердловскнинг ўзида минглаб инженерлар, техниклар ва ишчилар қатнашмоқда. Областда «Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш планларини ҳар бир ишлаб чиқарувчига етказайлик!» деган шиор остида оммавий ҳаракат кенг қулоч ёзмоқда. Бу планларни тузиб чиқиш ва амалга ошириш устидан партия ташкилотлари доимий суратда контроллик қилиб турибди. Шу йилнинг бошларига қадар тахминан 75 минг ишчи учун меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг уч мингтадан ортиқ плани тузиб чиқилди. Бу планларнинг амалга оширилиши 26 миллион сўм иқтисодий фойда келтиради, ана шундай планлар асосида ишловчи ишчиларнинг меҳнат унумдорлигини 10-15 процент ошириш имконини беради.

Фикримизча, деди ўртоқ Николаев, агар меҳнатни илмий асосда ташкил қилишни ҳар бир партия ташкилоти ўз оталиғига олса, жуда катта давлат аҳамиятига эга бўлган иш қилинган бўлади. Бу фақат техникавий иш эмас, шу билан бирга партиявий иш ҳамдир, чунки у меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнаткашларни барча резервлардан омилкорлик билан фойдаланиш руҳида тарбиялаш проблемаси билан боғлиқдир.

Биз, министрликларда меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш юзасидан махсус структура бўлинмалари ташкил қилиниши керак, бу ишларни координациялаш, умумлаштириш ва уларга методик раҳбарлик қилиш вазифаси эса, СССР Министрлар Советининг меҳнат ва иш ҳақи давлат комитети зиммасига юклатилиши лозим деб ҳисоблаймиз.

ВЦСПС раиси **В. В. Гришинга** сўз берилади. Саноат ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришни ва шу негизда халқнинг турмуш даражасини оширишни таъминлашни, дейди у, партиямиз ўзининг энг муҳим вазифаси қилиб қўймоқда. Меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириб бориш бу вазифани муваффақиятли амалга ошириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади.

Меҳнат унумдорлиги даражаси жиҳатидан биз ҳозирча энг ривожланган капиталистик мамлакатлардан ҳали орқада қолмоқдамиз, лекин бу соҳадаги тафовут йил сайин камайиб бормоқда. Янги беш йилликда халқ хўжалигининг турли тармоқларида меҳнат унумдорлигини 33-45 процент ошириш мўлжалланмоқда. Бу — беш йилликнинг энг муҳим топшириғидир! Саноатда меҳнат унумдорлигини бир процент ошириш туфайлигина икки миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин бўлади.

Вазифа меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини жадаллаштириш учун моддий, техникавий имкониятлардан ва меҳнат ресурсларидан яхшироқ фойдаланишдан иборат. Яқин йиллар ичида кўмакчи, оғир, сермеҳнат процессларни механизациялаштириш ва қўл меҳнати салмоғини анча қисқартиришни таъминлаш лозим.

Миллион-миллион кишиларимизнинг меҳнатга онгли муносабатда бўлаётганликлари ишлаб чиқаришни юксалтириш ва такомиллаштириш учун курашда муҳим роль ўйновчи умумхалқ социалистик мусобақасининг кенг қулоч ёзганлигида ёрқин намоён бўлмоқда. Партия, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари мусобақани ривожлантириш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Эндиликда мусобақа ишлаб чиқариш тармоқлари бўйича уюштирилган бўлиб, унда ишчи ва хизматчиларнинг 90 процентдан ортиғи қатнашмоқда. Социалистик мусобақанинг бевосита давоми ва ривожи бўлган коммунистик меҳнат ҳаракати оммавий тус олмоқда.

Ихтирочилар билан рационализаторлар техника тараққиётини жадаллаштириш учун олиб борилаётган курашга катта ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг таклифларини жорий этиш туфайли етти йиллик мобайнида 11 миллиард сўмдан ортиқ маблағ тежаб қолинди.

Мусобақанинг муваффақияти кўп жиҳатдан одамларнинг меҳнати қандай ташкил этилганлигига боғлиқ бўлади. Планлаштиришни ва моддий-техника таъминотини яхшилаш билан бирга, меҳнат ва ишлаб чиқаришни илмий ташкил этишни кенгроқ жорий этиш, бекор туриб қолишларга ва иш вақтининг нобуд бўлишига қарши курашни кучайтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш керак.

Янги беш йилликда халқнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида катта-катта чораларни кўриш мўлжалланмоқда. Партия билан ҳукумат ишлаб чиқаришдаги меҳнат шароитларини янада соғломлантириш ва енгиллаштириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Давлатнинг шу мақсадлар учун қилаётган сарфлари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Лекин бу маблағлардан ҳамиша ҳам тўлиқ фойдаланилаётир, деб бўлмайди. Меҳнатни муҳофаза қилиш ва меҳнат шароитининг аҳволи учун хўжалик раҳбарлари ва касаба союз ташкилотларининг жавобгарлигини ошириш, хавфсизлик техникаси қоидалари ва меҳнат тўғрисидаги қонунлар бузилган тақдирда, бунинг учун мансабдор шахсларни қаттиқ жавобгарликка тортиш лозим.

Ишлаб чиқариш шароитлари имкон берадиган жойларда ишчи ва хизматчиларни икки дам олиш куни бўлган беш кунлик иш ҳафтасига кўчириш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида айтилган таклифни касаба союзлари қўллаб-қувватлайдилар. Сўнгги вақтларда тажриба орттириш мақсадида беш юздан ортиқ корхонанинг ишчи ва хизматчилари мазкур тартибда ишлашга кўчирилди. Ана шу корхоналар планни муваффақиятли бажаришмоқда. Улардаги меҳнат унумдорлиги ошди, иш вақтининг нобуд бўлиши қисқарди. Ишчи ва хизматчиларнинг дам олиши, ўқиши, болаларни тарбиялаши учун яхши шароит яратиб берилди.

Бизнинг мамлакатимизда уй-жой қурилишига катта маблағ сарфланмоқда. Янги беш йилликда уй-жой қурилишининг ҳажми камида 30 процент кўпаяди. Лекин уй-жой проблемаси ҳали ҳам кескин проблема бўлиб қолмоқда. Болалар муассасалари ҳам етишмаяпти. Ана шу масалаларга эътиборни кучайтириш, уй-жой бинолари лойиҳаларини яхшилаш ва бу биноларни яхши сифатли қилиб қуриш керак.

Шу беш йилликда ижтимоий истеъмол фондлари 40 процент кўпайтирилади. Ана шу фондларнинг учдан бир қисмини давлат социал страхование маблағлари ташкил этади. Касаба союзлари бу маблағларни нафақа ва пенсиялар тўлашга, меҳнаткашларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш ва уларнинг дам олишини ташкил этишга ишлатмоқда. Беш йиллик мобайнида 45 минг ўринли янги санаторийлар, 358 минг ўринли дам олиш уйлари ва туристик муассасалар қурилади, корхоналар ҳузуридаги профилакторийлар ва пионер лагерларининг миқдори кўпайтирилади. Бу эса, 1970 йилга борганда, санаторийларда ва касаба союзларининг бошқа дам олиш базаларида 23 миллион кишига хизмат қилиш имконини беради.

Совет касаба союзлари ўсди ва мустаҳкамланди. Сўнгги тўрт йилда касаба союз аъзолари 16 миллион киши кўпайди. Ҳозир касаба союзлари 80 миллионга яқин меҳнаткашни бирлаштириб турибди. Корхоналарнинг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги, ишлаб чиқаришни иқтисодий рағбатлантириш чоралари амалга оширилганлиги муносабати билан касаба союзларининг фаолияти янги мазмун билан бойимоқда. Касаба союзлари партия кўрсатмаларига амал қилиб, ишлаб чиқаришни бошқаришга, давлат ва жамоат ишларини идора қилишга ишчи ва хизматчиларни кенг кўламда жалб этишлари, ишчи ва хизматчилар мамлакатнинг хўжайини эканликларини чуқурроқ тушуниб олишларида уларга ёрдам беришлари лозим.

Бизнинг касаба союзларимиз, деб сўзини давом эттирди ВЦСПС раиси, дунёдаги юздан ортиқ мамлакатнинг касаба союз ташкилотлари билан алоқа боғлаб турибдилар. Социал тараққиёт ва тинчлик учун курашда, империализмга ҳамда эксплуатация ва жабр-зулмнинг барча формаларига қарши курашда жаҳон касаба союз ҳаракати катта роль ўйнамоқда. Халқаро ишчилар синфи қаҳрамон Вьетнам халқини ҳимоя қилиб, ўзининг қудратли сўзини айтди. Съездимизда ҳозир бўлган вьетнамлик ўртоқларга мурожаат қилиб, совет меҳнаткашлари ҳамиша мард Вьетнам халқига ҳамдамдирлар; улар Америка империализмининг агрессиясига қарши курашда Вьетнам халқига бундан буён ҳам ҳар томонлама мадад бераверадилар, деб яна бир карра айтишга ижозат бергайсиз, деди В. В. Гришин.

Ҳозирги замон шароитида жаҳон касаба союз ҳаракатининг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш тобора энг зарур вазифа бўлиб қолмоқда. Унинг сафларида рўй берган ажралиш ишчилар синфи манфаатларига катта зарар етказмоқда. Монополиялар ва уларнинг агентураси бу ажралишни сақлаб қолишга ва чуқурлаштиришга зўр бериб уринаётганлиги бежиз эмас. Совет касаба союзлари бундан буён ҳам жаҳон касаба союз ҳаракатини антиимпериалистик синфий негизда мустаҳкамлаш учун изчиллик билан кураша берадилар. Пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бораётган совет меҳнаткашлари, мамлакатимиз касаба союзлари бутун дунёдаги меҳнат аҳлининг, озодлик учун курашаётган халқларнинг вафодор ва ишончли дўстлари бўлиб келдилар ва ҳамиша шундай бўлиб қоладилар.

Иваново йигирув-тўқув фабрикаси тўқувчиси **З. П. Пухова** минбарга чиқади. Ҳозир ҳаммамиз ҳам яхши кайфият билан ишлаётирмиз, деди у. — Севимли Ватаннинг равнақ топиши учун тагин ҳам яхшироқ ишлагинг, янада кўпроқ ишлар қилгинг келади. Бошқа миллион-миллион кишилар ҳам худди шундай туйғуни ҳис этаётганликларига мен чуқур ишонаман. Иваново областидаги барча хотин-қизларнинг, барча меҳнаткашларнинг фикрини ифодалаб, партия Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига 8 март байрамини ишламайдиган кун қилиб белгилаганликлари учун чин қалбдан раҳмат айтаман. Меҳнатимиз бутун халқ манфаати учун кераклк эканини биз яхши тушунамиз, мамлакатнинг энг кекса тўқимачилик марказларидан бири бўлган Иваново шаҳримиз нақадар ўсиб ривожланаётгани ва яхшиланиб бораётганини кўриб турибмиз. Бундан 60 йил муқаддам Россияда биринчи ишчи депутатлар Совети шу ерда ташкил қилинган эди. Эндиликда менинг ўлкам фақат ўз газламалари билангина эмас, балки автомобиль кранлари, хилма-хил приборлари, экскаваторлари, тўқимачилик ва бошқа машиналари билан ҳам кенг машҳурдир.

Бизда ўз ишининг ажойиб усталари, улкан ишларнинг ташаббускорлари етишиб чиқди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Мария Куликова, Юлия Вечероваларнинг номи бутун мамлакатга танилган. Антонина Косарева ва Валентина Смирноваларнинг илғор тажрибасидан жуда кўп тўқимачилар баҳраманд бўлмоқда.

Беш йиллик план юзасидан съезд Директивалари лойиҳасида халқ истеъмол қиладиган товарларни ишлаб чиқарувчи саноат тармоқларини ривожлантиришга катта эътибор берилган. Бу эса биз тўқимачилар зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Барча совет кишилари сингари мен ҳам жонажон Коммунистик партиянинг XXIII съездига меҳнат совғаси тайёрлаб, беш йилликнинг биринчи йили бошлангунга қадар ҳар бир станокнинг иш унумини соатига 19.600 арқоққа етказиш мажбуриятини олган эдим. Бугун эса мен ўз мажбуриятимни ошириб бажарганлигимни съездга хушнудлик билан маълум қиламан.

(Давоми иккинчи бетда).

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИМИЗНИНГ ОЗОДАЛИГИ УЧУН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика шаҳарлари ҳамда аҳоли яшайдиган пунктларнинг санитария аҳволини яхшилаш тадбирлари ҳақида қарор қабул қилдилар.

Қарорда сўнгги йилларда Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларининг санитария аҳволини ҳамда аҳолини сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан маълум ишлар амалга оширилганлиги таъкидланади.

Бироқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссияси материаллари республиканинг кўпгина шаҳар ҳамда қишлоқларининг санитария аҳволи қониқарли даражада эмаслигини кўрсатади. Озиқ-овқат, гўшт, сут саноати, савдо ҳамда умумий овқатланишнинг кўпгина корхоналари ва объектларининг санитария аҳволи янада яхшилашни талаб қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, «Узсовпроф», Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, коммунал хўжалик, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати, савдо министрликлари, «Ўзбекбирлашув», шунингдек республиканинг бошқа министрликлари ҳамда идораларига 1966 йил 1 апрелдан бошлаб шаҳар аҳолиси, посёлка ишчилари, колхоз ва совхоз меҳнаткашларининг кенг иштирокида аҳоли яшайдиган жойларни тозалаш ва ободонлаштириш икки ойлигини ўтказишни топширди.

Икки ойлик мобайнида қуйидаги тадбирлар амалга ошириш тавсия этилди:

— Корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва совхозларнинг аҳоли яшайдиган пунктларини, коммунал ҳамда шахсий ҳовлиларни, суғориш шохобчаларини тозалаш;

— йўлларни, тротуарларни ва тўсиқларни тартибга келтириш, ахлатларни ташиш ҳамда уларни зарарсизлантириш чораларини кўриш. Ана шу мақсад учун корхона ва ташкилотларнинг зарур бўлган миқдордаги транспортидан фойдаланиш;

ташкилотлар ва корхоналар территориясида, кўчалар, хиёбон ва ҳовлиларда дарахт ва бута кўчатлари ўтказиш, гулзорлар барпо этиш, шунингдек болалар учун ёзги ўйин майдончалари яратиш.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳамда Ўзбекистон ССР жамоат тартибини сақлаш министрлигидан кўчалар, ҳовлиларнинг, муассасалар, корхона ҳамда ташкилотлар территорияларини, жамоатчилик фойдаланадиган жойларни озода сақлаш устидан назоратни кучайтиришни, санитария тартибларини бузган шахсларни қаттиқ жавобгарликка тортишни талаб қилдилар.

Соғлиқни сақлаш ва маориф министрликлари икки ойлик мобайнида шахсий ҳамда умумий гигиена тўғрисида, ошқозон-ичак касалликларининг олдини олиш чоралари ҳақида санитария пропагандасини кучайтиришлари лозим.

Республика, область, шаҳар ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига шаҳарларнинг ва аҳоли яшайдиган жойларнинг ободончилик ва санитария жиҳатидан тозалаш масалаларини кенг ёритиш, санитария тозалиги ҳамда ободонлаштириш икки ойлигини муваффақиятли ўтказаётган шаҳар, район ва коллективларнинг ташаббусини кенг ёйиш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлигига сув ҳавзаларидан фойдаланишда санитария талабларига қатъий риоя қилинишини таъминлаш, сув тармоқларига хлорлаштирилмаган сувнинг юборилишига йўл қўймаслик топширилди.

Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув»га 30 апрелгача умумий овқатланиш, савдо тармоқлари ҳамда уларга тегишли территорияларни тоза ҳолга келтириш таклиф қилинди.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ

(Боши биринчи бетда).

Ҳозир Иваново областининг тўқимачилари янги техникани муддатидан илгари ўзлаштириш учун мусобақалашмоқдалар. Мутахассислар қуйидагиларни ҳисоблаб чиқдилар: агар областимиздаги барча тўқимачилик фабрикаларида янги ускунанинг унуми лойиҳада белгиланган даражага етказилса, [illegible] қўшимча равишда 47 миллион метр газлама олар экан. [illegible] Бутун мамлакатда янги ускуналарнинг лойиҳада белгиланган қувватини муддатидан илгари ўзлаштириш учун социалистик мусобақани кенг [illegible] керак.

[illegible]

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида айтилганидек, [illegible]

Атоқли ёзувчимиз М. А. Шолоховнинг нутқини съезд қатнашчилари ниҳоятда қизиқиб тингладилар.

— Мен бу ерда совет адабиётининг [illegible]

[illegible]

Максим Горькийнинг «Маданият арбоблари, сизлар ким томондасиз?» деган саволи [illegible]

Ёзувчининг ижтимоий ҳаётдаги [illegible]

[illegible]

— Мен шундай ёзувчилар [illegible]

Биз ҳаммамиз бир улуғ [illegible]

[illegible]

Нутқининг охирида ёзувчи бундай деди:

— Азиз делегат ўртоқлар, [illegible]

Залда ўтирганлар томонидан самимий қарши олинган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг [illegible] Чве Ен Ген [illegible]

[illegible]

Корея халқи қардош совет халқининг [illegible]

[illegible]

Ҳозирги вақтда АҚШ империалистлари [illegible]

[illegible]

Бизнинг партиямиз, деб таъкидлади [illegible] Цой Ен Ген, [illegible]

[illegible]

Биз, — деди [illegible] Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Юмжагийн Цеденбал [illegible]

Мўғул халқи, [illegible]

[illegible]

1966 йилда [illegible]

Ўртоқ Цеденбал [illegible]

Халқ-революцион партияси [illegible]

Мўғулистон Халқ Республикаси [illegible]

Империализм тобора [illegible]

ди нотиқ, социализм мамлакатлари халқлари дўстлиги ва бирлигининг, бутун халқаро коммунистик ҳаракат бирлигининг маккор душманларидир. Реакцион миллатчилик идеологияси миллатларни юксалтириш ва улуғлашга қодир эмас, аксинча у, айрим миллатларнинг яккаланиб қолишига, уларнинг шон-шуҳрати ва қадр-қимматининг пастга урилишига олиб келиши мумкин, холос.

Мўғулистон Халқ Республикасининг коммунистлари, меҳнаткашлари ўз орзу ва ниятлари, мақсад ва ишларига кўра шонли Ленин партияси билан, Совет коммунистлари, барча совет кишилари билан доимо биргадирлар. Мўғул халқи бундан буён ҳам қаҳрамон совет халқи билан бир сафда, ёнма-ён туриб олға бораверади.

Бизнинг съездимизда, деди Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **В. Ю. Охундов,** қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг раҳбарлари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг кўзга кўринган арбоблари қатнашмоқдалар, улар ўз халқлари ва барча меҳнаткашларининг бахт-саодати учун шиддатли синфий курашларда чиниққан курашчилардир. Нотиқ залда ўтирганларнинг қарсаклари остида қадрли меҳмонларни табриклайди, инсониятнинг юксак идеаллари йўлида олиб бораётган олижаноб курашларида уларга муваффақиятлар тилайди.

Шундан кейин ўртоқ Охундов Совет Озарбайжони халқ хўжалиги етти йил мобайнида ривожланганлигини таҳлил қилиб айтдики, шу давр ичида республика экономикасида фақат миқдор ўзгаришларигина эмас, балки жуда муҳим сифат ўзгаришлари ҳам юз берди. Озарбайжон учун янги бўлган саноат тармоқлари: химия саноати, қора ва рангли металлургия ва бошқа соҳалар жадал суръатлар билан ривож топди. Республиканинг ёқилғи балансида газ ва нефть 93,4 процент ўринни эгаллади. Колхоз ва совхозларнинг асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,6 баравар ўсди.

Буларнинг ҳаммасида мамлакатимиз ишлаб чиқарувчи кучларининг тубдан ўзгарганлиги акс этиб турибди. Бу ўзгаришлар эса, илмий жиҳатдан асосланган иқтисодий сиёсатни, хўжаликка раҳбарлик қилишнинг самарали усулларини ишлаб чиқиш масаласини ғоят кескин қилиб қўймоқда. Экономика ва сиёсатга раҳбарлик қилишдаги субъективизмни қоралаган КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми бу ишда муҳим роль ўйнади.

Ўртоқ Охундов партия уставига баъзи ўзгаришларни киритиш тўғрисидаги таклифни, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросини ҳамда Бош секретарлик лавозимини тиклаш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлади.

Ўтган етти йил мобайнида, деб сўзини давом эттиради нотиқ, Озарбайжонда талайгина ишлар қилинди, аммо биз шуни яхши тушунамизки, саноат ва қурилиш соҳасида ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам натижаларимиз ҳозиргидан анча яхши бўлиши мумкин эди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва биринчи навбатда чорвачиликни ривожлантиришдаги қолоқликни тугатиш биз учун биринчи навбатдаги вазифадир.

Беш йилликнинг биринчи йилидаги халқ хўжалиги планини муваффақиятли бажариш учун яхши шай бўлиб киришилди. Республикада саноат ишлаб чиқаришининг биринчи квартал плани муддатидан илгари, съезд очилган кунда бажарилди. Давлатга қорамол ва парранда сотиш квартал плани ошириб бажарилди, сут ва тухум сотиш планлари муддатидан илгари адо этилди. Кировобод алюминий заводи саноат учун етарли ҳажмларда товар гилтупроқ ва сульфат кислота ишлаб чиқара бошлади. Бу завод республикада қурилган энг йирик саноат корхоналаридан биридир. Озарбайжон нефтчилари партия XXIII съездини Сангачали — Булла — Дуванний районида денгиз остидаги нефть чиқадиган майдонни саноатда фойдаланиш учун тайёрлаш билан кутиб олдилар.

Озарбайжонда разведка қилинган нефть запаслари қуруқликда ҳам, денгиз остида ҳам катта чуқурликларда жойлашган бўлиб, уларни пармалаш шароитлари жуда мураккабдир. Бу эса, нефть қазиб чиқариш, кемасозлик, металлургия ва нефть машинасозлиги саноати ходимларининг биргалашиб ҳаракат қилишлари зарурлигини келтириб чиқармоқда. Денгизнинг жуда чуқур жойларида қўлланиладиган сузиб юрувчи заминлар, эстакада майдончаларининг ўта мустаҳкам труба ва арматураларини ишлаб чиқаришни тезлаштириш жуда ҳам зарур.

Халқлар дўстлиги, деди шундан кейин нотиқ, жамиятимиз ҳаётининг бузилмас негизидир. Шу сабабли буржуа пропагандасининг тиғи партиямизнинг миллий сиёсатига қарши қаратилганлиги тасодифий эмас. Совет халқига, шу жумладан Озарбайжон халқига ҳам туҳматлар ёғдирганлик учун кимлар кўпроқ пул тўласа ўшаларга садоқат билан хизмат қилувчи буржуа миллатчилари бу соҳада айниқса жаҳду жадал кўрсатмоқдалар. Ленинча миллий сиёсат қуёши остида бахтиёр ҳаёт кечираётган совет халқлари улар учун туганмас дўстлик булоғини очиб берган Ильични чексиз севадилар.

— Донбасс шахтёрлари, деди ўз нутқида Луганск областидаги Косиор номли 1-шахтадаги тозалаш забойи комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи **С. И. Воротников,** — партиямизнинг ташқи сиёсатини тўла-тўкис маъқуллайдилар; биз бу сиёсатни кўмир қазиб чиқараётган, Ватанимиз қудратини тинмай мустаҳкамлаётган қадоқли қўлларимиз билан қувватлаймиз.

Бу бригаданинг коллективи съездга яхши ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан келди. Етти йиллик план муддатидан олти ой олдин бажарилди ва пландан ташқари 122 минг тонна ёқилғи қазиб чиқарилди. КПССнинг XXII ва XXIII съездлари ўртасида ўтган давр ичида бригада 1250 минг тоннадан ортиқ кўмир қазиб чиқарди, бу Донбассдаги бир шахтанинг иш унумига тенгдир. Коллективнинг зарбдор меҳнатини партия ва ҳукумат юксак тақдирлади: бригаданинг 45 аъзоси Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланди, бригадирга эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

1962 йилда, деди ўртоқ Воротников, бригадамизда учта коммунист бор эди, ҳозир эса 46 коммунист бор. Ҳозирги вақтда бригада аъзоларининг деярли тенг ярмиси коммунистлардир. Кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган кишилар партия сафига кирди. Улар ишда ташаббус кўрсатмоқдалар, бошқаларни ўзларига эргаштириб бораётирлар.

Биз, деб давом этди делегат, кейинги йилларда кўмир саноатига эътиборнинг пасайтириб қўйилганлиги ярамас бир ҳол эканига Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида аҳамият берилганидан хурсандмиз. Бу саноат мамлакатни ёқилғи билан таъминлашда ҳамон муҳим роль ўйнамоқда. Биз, Донбасс шахтерлари, беш йиллик вазифаларни муддатидан илгари бажариш учун янада кўпроқ ғайрат кўрсатиб ишлаймиз.

Бизнинг партиямиз Ленин йўлидан бориб, XXII съезддан сўнг мамлакат экономикасини янада юксалтириш, халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш юзасидан катта ташкилотчилик ишлари олиб борди. Луганск областида янги шаҳарлар ва ишчи посёлкалари қад кўтарди, ўнлаб мактаблар, клублар, кутубхоналар, болалар муассасалари қурилди. Турмушимиз мароқли ва мазмундор бўлиб қолди, билимга, маданиятга интилиш кучайди. Мисол учун бизнинг коллективимизни олиб кўринг: бригада аъзоларининг ўртача ёши 36 да бўлса ҳам, деярли ҳаммамиз кечки ва сиртки институтлар, техникум, мактабларда ўқимоқдамиз.

Донецк шахтёрларининг вакили сўнгра қуйидагиларни айтди: кончилик техникаси бир қатор ҳолларда ҳозир талаб этилаётган нагрузка ва тезликларга чидаш бермаяпти. Қимматбаҳо механизмлар, комбайнлар, транспортёрлар бузилганлиги ёки запас қисмлар етишмаганлиги орқасида кўп вақт бекор туриб қолмоқда. Машинасозлик заводлари шахта машина-ускуналарини зарур миқдордаги запас қисмлар билан комплект ҳолда, юқори сифатли қилиб ишлаб чиқариши лозим. Биз олимларимиз билан конструкторларимиздан шахтёрга белкуракни музейга топшириш имконини берувчи механизмлар яратиб беришни илтимос қиламиз.

Нотиқ, шунингдек кўмир саноатидаги моддий рағбатлантириш системасини ўзгартиришни ҳам лозим деб ҳисоблайди. Ҳозирги вақтда умуман планни ошириб бажарганлик учун мукофот тўланмоқда, план эса, турлича бўлиши ҳаммага маълум. Суткасига 100 тонна ёқилғи қазиб чиқараётган бригада ҳам, 1000 тонна ёқилғи қазиб чиқараётган бригада ҳам моддий жиҳатдан бир хил тарзда рағбатлантирилмоқда. Бундай аҳволни давлатнинг қўшимча маблағларини сарфламай туриб ҳам ўзгартириш мумкин ва лозим.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Б. Овезов** партиянинг XXII ва XXIII съездлари ўртасидаги даврни таърифлаб, КПСС Марказий Комитети ва Марказий Комитет Президиумининг фаолияти конкрет ва ишчан бўлиб қолганлигини таъкидлайди. Ишлаш қанчалик яхши бўлиб қолганлигини, партия ва давлат масалалари қанчалик яхши ҳал қилинадиган бўлиб қолганлигини биз ҳаммамиз сезиб турибмиз, дейди у. Туркманистон партия ташкилоти, республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайдилар.

Туркманлар диёрининг ҳамма жойида яратувчилик ишлари жўш урмоқда. Нефтчилар ажойиб муваффақиятларга эришмоқдалар, пахта далаларидан хушхабарлар келмоқда. Туркман пахтакорлари Ватанга илгари мисли кўрилмаган даражада кўп пахта беришди.

Туркманистон партия ташкилоти ўзининг диққат-эътиборини жуда катта табиий бойликлардан тағин ҳам тўлиқ фойдаланишга қаратмоқда. 1970 йилда республикада 15 миллион тонна нефть ва 15 миллиард кубометр газ қазиб олиш мўлжалланмоқда. Бунинг учун саноат категорияларидаги нефтнинг аниқланган запасларини анча кўпайтириш керак. Бундай юксалишни республиканинг ғарбий қисмида, жумладан Каспий денгизи акваториясида амалга ошириш мумкин. Лекин, деди нотиқ, денгиз тагидаги нефть запасларини ўзлаштириш ишлари суст бормоқда. Денгиз тагидаги истиқболли майдонларни тайёрлаш учун геофизика тадқиқотлари ҳажмини кўпайтириш лозим.

Қилинган чамаларга кўра, Туркманистондаги газ запаслари тахминан 6 триллион кубометрга боради. Бироқ, йўлнинг йўқлиги ва ҳар қандай шароитларда юра оладиган транспорт воситаларининг етишмаслиги газ қувурларини қуришга, пармалаш ишларини кенгайтиришга халақит бермоқда. Газ конларини ўзлаштиришни тезлаштириш учун биз автомобиль йўллари қуришни кўзда тутиш иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ бўлади, деб ҳисоблаймиз.

Туркманистон ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш манфаатлари, деб таъкидлайди нотиқ, Қорақум каналини Небиддоғдаги нефть районларигача ва Красноводскгача давом эттиришни жуда талаб қилмоқда. Бундай қилиш ҳар жиҳатдан фойдали бўлади. Канал ғарбий районлардаги унумдор ерларни суғориш ва хўжалик оборотига киритишга, саноат корхоналари, маиший муассасалар ва аҳолининг сувга бўлган талабини қондиришга имкон беради. СССР Госплани ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги каналнинг учинчи навбати қурилишига зарур капитал маблағлар ажратишни кўзда тутсалар, мақсадга мувофиқ бўлур эди. Сарфланган капитал маблағларнинг ўрни тез қопланиб кетади.

Амударёнинг сув оқимини тартибга солиш масалаларини тезроқ ҳал қилишни ҳам иш манфаатлари талаб этмоқда. Шу дарёнинг қуйи ва ўрта оқимида жойлашган бизнинг районларимиз ва Ўзбекистон республикасининг районлари қишлоқ хўжалик ишларининг энг масъулиятли даврида сув танқислигидан қийналаётганлиги ҳозирнинг ўзидаёқ сезилиб турибди. Ерларни сув билан узлуксиз таъминлаб туриш учун 1967 йилдаёқ Норак тўғонини қуришга киришиш ва Норак сув омбори қурилишини тезроқ тугаллаш лозим.

Ўртоқ Овезов айтадики, республикада давлат планларини бажара олмаётган, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқларини, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш топшириқларини уддалай олмаётган бир талай саноат корхоналари ҳали ҳам бор. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун ҳам катта-катта резервлар мавжуд.

Туркманистон Компартиясининг яқинда бўлиб ўтган съездида ишлаб чиқаришга партия раҳбарлигини кучайтириш, меҳнаткашларни республика экономикаси ва маданиятининг барча тармоқларини янада ривожлантириш вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилиш чоралари белгилаб чиқилди.

Кучли қарсаклар зални ларзага келтиради. Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти делегациясининг бошлиғи **Нгуен Тхи Бинь** съезд минбарига чиқади. Съезд делегатлари билан меҳмонлари курашаётган Вьетнам халқи қизининг овозини тўлқинланиб тинглайдилар.

Жанубий Вьетнам халқи номидан, дейди Нгуен Тхи Бинь съездга, бизнинг содиқ жанговар дўстимиз — қаҳрамон совет халқига чин кўнгилдан қизғин салом топшираман.

Бутун Жанубий Вьетнам халқи бир ёқадан бош чиқариб, ўзининг ватанпарварлик анъаналарини давом эттириб, АҚШ агрессиясига қарши жанг қилмоқ учун курашнинг барча формаларидан фойдаланмоқда. Қишлоқ ва шаҳарларда сиёсий кураш авж олиб бормоқда, миллион-миллион кишилар бу курашга қўшилмоқдалар. Қуролли кураш тез ўсиб бормоқда. Бу кураш яшин тезлигида зарба бериб, тез ғалаба қозонишга мўлжалланган Америка стратегиясини барбод қилмоқда, америкаликларнинг тактика планларига узлуксиз зарбалар бериб, уларни тобора кўпроқ саросимага солиб қўймоқда, уларни танг аҳволда қолдирмоқда.

Жанубий Вьетнам территориясининг бешдан тўрт қисмини ишғол қилувчи озод район вужудга келтирилди. Бу районда ўн миллион киши яшаб турибди. Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти ҳокимият органи вазифалари ва бурчларини бажариб, халқнинг курашига ҳам, янги турмуш қуришга ҳам раҳбарлик қилмоқда. Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Жанубий Вьетнам халқининг бирдан-бир ҳақиқий вакилидир.

Америка империализми, деди сўзини давом эттириб Нгуен Тхи Бинь хоним, Жанубий Вьетнам халқининг ва жаҳон прогрессив афкор оммасининг қонуний талабларини назар-писанд қилмай, ўзининг агрессив урушини кенгайтирмоқда. Америка империалистлари ҳар соат ва ҳар минут сайин бизнинг диёримизда қонли, ваҳшиёна жиноятлар қилмоқда. Инсониятнинг виждони уларни кечира олмайди.

Шу нарса тамомила равшанки, АҚШ ўз қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетган, Жанубий Вьетнам халқининг Женева битимларида белгилаб берилган асосий ҳуқуқларини тан олган. Миллий озодлик фронтини тан олган тақдирдагина, Жанубий Вьетнамда тинчлик ўрнатилиши мумкин.

Жанубий Вьетнам халқи қурбонлар ва қийинчиликлардан қўрқмай, пировардигача курашга қаттиқ бел боғлаган. Бу уруш қанчалик узоқ давом этмасин, бизнинг халқимиз албатта, Америка агрессорларини тор-мор келтиради, ўзининг муқаддас миллий ҳуқуқларига, мустақилликка, демократияга, тинчликка ва бетарафликка албатта эришади ҳамда ўз ватанини бирлаштириш йўлидан олға бора беради.

Бутун дунёдаги прогрессив кишилар Жанубий Вьетнам халқининг адолатли курашини — тинчлик ва халқлар озодлиги душмани бўлган Америка империализмига қарши курашнинг олдинги марраси деб билмоқдалар ва шу сабабдан, бизга ҳар томонлама мадад бермоқдалар. Бизнинг халқимиз бундай мададкорлик учун Совет Иттифоқидан, Хитойдан ва бошқа социалистик мамлакатлардан, коммунистик партиялардан, мустақил миллий давлатлардан, миллий озодлик ҳаракатидан, бутун дунёдаги тинчликсевар ва эрксевар халқлардан чексиз миннатдордир. Жонсон ҳукуматининг Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушига қарши ҳаракат қилаётган америкалик прогрессив кишилардан ҳам миннатдормиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва совет халқи бутун жон-дили билан маънавий, сиёсий ва моддий ёрдам бераётганликлари учун бугун ана шу минбарда туриб, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти номидан уларга айниқса чуқур ташаккур айтгимиз келади. Жанубий Вьетнам халқи совет халқининг мададкорлиги тўғрисидаги хабарларни кун сайин кузатиб турибди ва Совет Иттифоқининг қардош халқи унинг қийин ва шонли курашида ҳамиша у билан ёнма-ён турганлигини кўриб, чексиз қувонмоқда.

Пировардида, Нгуен Тхи Бинь хоним Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети президиумининг раиси доктор Нгуен Хиу Тхонинг КПСС XXIII съезди номига йўллаган телеграммасини ўқиб беради.

Нгуен Тхи Бинь «Жанубий Вьетнам ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик ва жанговар бирдамлик абадий мустаҳкамлана берсин» деган сўзлар ёзилган байроқни делегатларнинг гулдурос қарсаклари остида съезд президиумига топширди.

Қаҳрамон шаҳар — Москва делегатларидан бир группаси — алюминий қотишмалари заводининг эритувчиси И. Д. Грешнев, Фрунзе номли фабрика ишлаб чиқариш таълимининг инструктор йигирувчиси В. М. Петришчева ва Калинин номли камвол-йигирув фабрикасининг цех бошлиғи С. А. Котова туҳфа учун ташаккур билдириб, Нгуен Тхи Бинга В. И. Ленин портрети тасвирланган байроқни топширади. И. Д. Грешнев москваликлар номидан гапириб бундай деди:

— Бизнинг халқимиз ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун ялпи курашга отланган Вьетнам халқи ўғил ва қизларининг мардлиги билан фахрланади. Биз бутун жон-танимиз ва қалбимизла ҳамиша сизлар билан биргамиз.

Ҳамма ўрнидан туради. Гулдурос қарсаклар янграйди...

1 апрель эрталабки мажлис тугади.

1 АПРЕЛЬ КЕЧКИ МАЖЛИС

Съезднинг кечқурунги мажлисида **П. Н. Демичев** раислик қилди.

СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш ўз нутқида фанимиз эришган буюк муваффақиятлар ҳақида гапирди. **М. В. Келдиш** айтдики, совет фани партиянинг тинмай ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли ана шу муваффақиятларга эриша олди. Бутун халқнинг ижодий меҳнати янги илмий идеяларни амалга оширишни таъминлади.

Нотиқ давримизнинг фан-техника соҳасидаги энг катта зафарларини айтиб беради. Инсоннинг космосга парвози амалга оширилди. Кишилар замонавий техника воситаларидан биринчи марта фойдаланиб, Ойнинг тескари томонини кўрдилар ва Ойнинг сатҳида туриб, унинг манзарасини кўздан кечиргандай бўлдилар. Совет ракетаси Венера планетасига етиб борди. Кеча, дейди академик бутун залнинг қарсаклари остида, Ой йўлдошини орбитага чиқариш системаларини синаб кўриш учун ракета учирилди.

Янги материаллар ва янги моддаларни яратиш соҳасидаги муваффақиятлар, деб сўзини давом эттиради олим, уларни ҳосил қилишнинг физик-химиявий процессларини ҳар томонлама англаб билиб олишга асосланади. Бир квадрат миллиметрга 300 килограммгача пишиқликдаги конструкция пўлати ҳосил қилиш усуллари ишлаб чиқилди. Бу пўлатларнинг пишиқлиги оддий пўлатларнинг пишиқлигидан бир ярим баравар ортиқдир. Металларнинг ва неорганик бирикмаларнинг айрим монокристаллари пишиқлиги эса бир квадрат миллиметрга 1000 килограммгача бориб етади.

Ғоят пишиқ, иссиқ-совуққа чидамли, эгилувчан, узоқ вақтга чидаш берадиган янги полимер материалларни ҳосил қилиш йўллари белгиланди. Аммо, фан-техника соҳасидаги ютуқлардан амалий суратда тезроқ фойдаланиш муҳимдир. Ишлаб чиқариш процесслари технологиясини такомиллаштиришни жадаллаштириш, материалларни ишлаш учун юқори босимли техникадан, экструзия процесслари, хилма-хил нурланишдан, ўта қаттиқ сунъий материаллардан, портлатиш вақтида вужудга келадиган импульсли нагрузкадан, ултратовушлардан, кучли магнит майдонларидан фойдаланиш керак, деб таъкидлади нотиқ. Олим бошқариш, алоқа боғлаш, фойдали қазилмаларни қидириб топиш соҳасида кенг кўламдаги вазифаларни ҳал этмоқ учун асбобсозликни зўр бериб ривожлантириш муҳим эканлигини уқтириб ўтади.

Бизда электрон-ҳисоблаш техникасининг эришилган даражаси ва уни жорий қилиш суръатлари етарли эмас. Лекин шундай бўлса ҳам, олға қараб катта қадам қўйилди: секундига бир миллион операциягача жуда тез ишлайдиган кучли ҳисоблаш машиналари вужудга келтирилди. Янги беш йилликда ҳисоблаш техникасини ривожлантиришда олға қараб янада силжиш керак. Инженерлик ҳисоб-китобларида, ишлаб чиқаришни бошқаришда бундай техникадан ғоят кенг фойдаланиш лозим. Ҳозирги вақтда, деб таъкидлади олим, бир кристалда мураккаб электрон схемаларини вужудга келтиришга йўл очиб берадиган янги имкониятлар топилди.

(Давоми учинчи бетда).

КПСС XXIII СЪЕЗДИ

(Боши 1 ва 2- бетларда).

Ўртоқ Келдиш совет физикларининг яна бир янги муваффақияти ҳақида гапиради. Бу — кристалл ва газ атомларида электронларни қайта тузиш йўли билан радиотўлқинлар ҳамда муайян тарафга йўналтирилган ёруғлик тўлқинлари тарқатадиган [illegible] вужудга келтириш принципларининг кашф этилишидир. Бу нарса алоқа узоқлиги ва унинг информация бера олишининг, локация ва навигация аниқлигини анча ошириш имконини беради. Бу билан, деб таъкидлади олим, ана шулар воситасида электроника элементларининг тез ишлашини неча миллион марта ошириш истиқболлари очилди. [illegible] Нур энергиясини жуда кичик майдонга йиғиб тушириш имкониятидан ниҳоятда қийин эрийдиган материалларни пайвандлаш ва уларга ишлов беришда, турли асбобларда, медицинада фойдаланилмоқда.

Биз, деди нотиқ, замонавий табиёт билимининг атом ядроси, элементар заррачалар физикаси, ҳаёт процесслари асосларини очиш [illegible]

[illegible]

СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали **Р. Я. Малиновский** съезд делегатларига Қуролли Кучлар номидан жанговар салом топширади.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати доимо тинчлик учун [illegible] келмоқда, деди маршал. [illegible] империалистик агрессивлиги [illegible] эътибор[illegible]. Партия [illegible] социалистик [illegible] халқларининг [illegible] Совет [illegible] қобилияти [illegible] учун ҳамма [illegible]

Совет Қуролли Кучлари партия XXII съездидан кейин ўтган давр ичида, деди маршал, ҳарбий қурилишнинг жуда муҳим вазифаларини [illegible] зўр бериб [illegible] мақсадларда [illegible] ядро-ракета [illegible] Қуролли Кучларнинг [illegible] ана [illegible] воситалари [illegible] кескин [illegible]

Ракета қуролининг бир қанча [illegible] вужудга [illegible] хилма-хил [illegible] вақт [illegible] оширилди. [illegible] бажарадиган [illegible] кўпгина [illegible] ва учириш [illegible] ракета қўшинларида кўпгина янги учириш установкалари ва энг муҳими, ҳаракатчан учириш установкалари қурилди.

Бизда душманнинг денгиздаги, шунингдек қуруқликдаги объектларини яксон қилиш учун стратегик вазифаларни бажаришга қодир бўлган сув ости ракета флоти вужудга келтирилди. Сув остидан жуда узоқ масофага отиладиган баллистик ракеталар билан таъминланган янги атом сув ости кемалари — ракета учирувчи кемалар бу флот составига кирди.

Узоқ масофага учадиган ракета авиациямизнинг ядро қуввати ҳам ортди.

Хусусан қуруқликдаги қўшинларнинг, ҳарбий-денгиз флотининг оператив-тактик ядро воситалари ҳам ривожланди. Қуролли Кучларни одатдаги кураш воситалари билан ҳам таъминлаш тегишли пропорцияларда ортиб борди. Танк дивизиялари ва мото-ўқчи дивизиялар мукаммалроқ бронетанк, артиллерия техникасига ва махсус техникага эга бўлдилар. Совет танклари бир қанча муҳим кўрсаткичлари бўйича Америка Қўшма Штатлари ва НАТОда қатнашувчи бошқа мамлакатлар танкларининг энг сўнгги нусхаларидан устун туради.

Ғоят самарали янги зенит-ракета системалари ва самолётлар йўлини тўсувчи самолётларнинг авиация комплекслари ишлаб чиқилди ва Қуролли Кучларга топширилди. Бизнинг ҳаво ҳужумига қарши мудофаа воситаларимиз душманнинг ҳар қандай самолётларини ва кўп ракеталарини тамомила йўқ қилиб ташлашни таъминлайди.

Узоқ масофага учадиган авиация сифат жиҳатидан ўзгарди. Фронт, денгиз, ракета авиацияси ва айниқса ҳарбий транспорт авиацияси жанговар самолётларининг талайгина қисми янгиланди.

Армия ва флотнинг шахсий состави янги ҳарбий техникани муваффақиятли суратда ўзлаштирмоқда. Ўтган йили учирилган ракеталарнинг деярли ҳаммаси «аъло» ва «яхши» натижа берди. Атом сув ости кемалари группасининг сув остида дунё бўйлаб қилган юриши бундан бир неча кун аввал муваффақиятли тамомланди. Буларнинг ҳаммаси Совет Қуролли Кучлари Ватанимизни мудофаа қилиш соҳасидаги ҳар қандай жанговар вазифаларни бажаришга қодир деб комил ишонч билан айтиш имконини беради.

Министр кейинги йилларда Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг қардош армиялари билан жанговар дўстлик кенгайди ва мустаҳкамланди, деб таъкидлаб ўтади.

Совет Қуролли Кучларининг, дейди Р. Я. Малиновский, ҳужум қилиш учун эмас, балки мамлакатимиз [illegible] ҳимоя [illegible] бизга [illegible] учун [illegible] хал[illegible] хусу[illegible] вужудга [illegible] ҳозирги [illegible] Империализм [illegible] Совет Иттифоқига [illegible] уруш [illegible] яксон [illegible] партиянинг [illegible] шахсий [illegible] фидокорона [illegible]

[illegible] катта [illegible] экономи[illegible] Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. И. Бодюл** [illegible] каси ва маданиятининг юксалганлиги, — дейди Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. И. Бодюл**, — партия сиёсий йўлининг, унинг ленинча миллий сиёсатининг тўғрилигини ёрқин исбот этувчи далилдир. Молдавия Совет ҳокимияти йилларида иқтисодий қолоқликдан ишлаб чиқарувчи кучларнинг ва илғор маданиятнинг юксак даражасига азим қадамлар билан сакраб ўтди. Эндиликда Молдавия солномачиларнинг таъбирича, «кулфат ва азоблар» ўлкаси эмас. Республикада бутун-бутун саноат комплекслари, механикалаштирилган йирик колхоз ва совхозлар ўсди. Бу республика саноати ва қишлоқ хўжалиги бир неча миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Бизда 3,5 минг олим ва олий ҳамда ўрта малакали 123 минг мутахассис ишлаб турибди.

Бошқа ҳар бир республикада бўлгани каби, Молдавиядаги буюк социал ўзгаришлар ҳам мамлакатимиздаги барча халқларнинг биргаликда зўр бериб қилган ишлари натижаси, улар ўртасидаги мустаҳкам ва бузилмас дўстлик натижасидир. Республика меҳнаткашлари Совет Иттифоқидаги қардош халқларнинг Молдавия экономикасини ривожлантиришга қўшган ҳиссасини ғоят қадрлайдилар ва ўз бурчларига юксак масъулият туйғулари билан қараб, саноат потенциалидан ва қишлоқ хўжалигининг имкониятларидан яхшироқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Янги беш йилликда Молдавия экономикасини янада юксак даражада ривожлантириш кўзда тутилади. Ўтган етти йилликда республика халқ хўжалигига давлат йўли билан 1.6 миллиард сўм капитал маблағ ва колхозларнинг маблағларидан 880 миллион сўм сарф қилинган бўлса, янги беш йилликда давлат ва колхозларнинг маблағларидан 3 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ажратиш кўзда тутилади. Бизда неча ўнлаб йирик саноат корхоналари қурилади, электр энергияси ишлаб чиқариш йилига 7 миллиард киловатт соатга етказилади, суғориладиган ер майдонлари ҳозирги 75 минг гектар ўрнига 220 минг гектаргача кенгайтирилади.

Молдавия экономикаси ғоят тез суръатлар билан ривожланаётганлиги ҳаммага аёндир. Аммо, республиканинг барча имкониятларидан бир хил даражада фойдаланилмоқда, деб бўлмайди. Масалан, қишлоқ хўжалигида қимматли техника экинлари, сабзавот, мева ва узум етиштириш базаси вужудга келтирилмоқда. Суғориладиган ер майдонлари кенгайтирилмоқда, минерал ўғитлар ва махсус техника кўпроқ етказиб берилмоқда. Аммо, озиқ-овқат саноати қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни ўстириш суръатларидан кейинда қолаётганлиги, бу планларнинг амалга оширилишига халақит бермоқда. Колхоз ва совхозларнинг маҳсулотларини реализация қилиш муаммо бўлиб қолди. Бу муаммони ҳал этиш керак.

Сўнгра нотиқ партиянинг идеология ишини кучайтириш зарур эканлиги ҳақида гапиради. Шу муносабат билан у, Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг миллий ифтихори бўлиб қолган революцион-тарихий саналарни тантанали суратда байрам қилиш муҳим эканлигини таъкидлайди ва 30 декабрни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган кун сифатида яна байрам қила бошлаш керак, деган таклифни киритади.

Халқлар ўртасида доим мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораётган ҳамда социалистик давлат куч-қудратининг негизи бўлган бузилмас дўстлик, дейди ўртоқ Бодюл, совет жамиятининг энг катта ютуғидир. Молдавия халқи ўз ҳаётини 150 йилдан кўпроқ вақтдан буён улуғ рус халқи, украин халқи ва бошқа халқлар билан биргаликда ягона давлат доирасида барпо қилиб келмоқда.

Съезд делегатлари нотиқнинг бу сўзларини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Съезд қатнашчилари самимий кутиб олган Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси, Марказий Комитет секретари **Александр Ранкович**га сўз берилади. Югославия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорлик, дейди у, тенг ҳуқуқли ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик ва ўзаро ишонч руҳида кучайиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Югославия коммунистлари ва барча меҳнаткашлари мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг шу тариқа ривожланишидан хурсанддирлар.

Халқаро майдондаги асосий масалалар юзасидан ва, аввало, уруш ҳамда тинчлик масалалари, мустамлакачиликни тугатиш, империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши кураш тинч-тотув яшаш сиёсатининг энг муҳим масалалари ва ҳозирги замоннинг бошқа асосий проблемалари юзасидан қарашларимизнинг яқинлиги ёки бир-бирига ўхшашлиги умумий манфаат ва мақсадларимиздан келиб чиқади.

Нотиқ халқаро муносабатларнинг умумий аҳволи ёмонлашганлиги, ер юзининг турли қисмларида эски уруш ўчоқларининг борлиги ва янги тўқиниш ўчоқларининг кучайиб бораётганлиги ва бунинг натижасида тинчлик иши жиддий хавф остида қолаётганлиги тўғрисида ташвишланиб гапиради. Халқаро аҳволнинг шу тариқа ёмонлашганлигига асосий сабаб шуки, дейди у, янги мустамлакачи кучлар ва реакцион доиралар бошқа мамлакатларнинг ички ишларига сурбетларча ва беҳаёлик билан аралашишга уринмоқдалар. Уларнинг бундан кузатган мақсади — сиёсий ва иқтисодий озодлик йўлидаги ҳаракатни тўхтатиш ёки унга тўсқинлик қилишдан ва халқлар ҳамда давлатларнинг тенг ҳуқуқли ҳамкорликни амалга оширишларига йўл қўймаслик ёки халақит беришдан иборат.

АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси, интервенциялар, фитналар ва Осиё, Африка ҳамда Латин Америкаси мамлакатларининг ички ишларига аралашувлар улар кўзда тутган режаларнинг бир қисми холос. Югославия Коммунистлар союзи империалистик агрессия сиёсатига қарши кескин суратда курашиб келди ва курашмоқда. Вьетнам халқининг ва бошқа ҳамма халқларнинг ўз мамлакатларининг тўла мустақиллигига эришиш учун олиб бораётган курашини тамомила қўллаб-қувватламоқда.

Ўртоқ Ранкович сўзини давом эттириб, бундай деди: Югославия Коммунистлар союзи тинчлик учун, бўйсундириш ва ҳуқуқий тенгсизликнинг ҳамма турларига қарши кураш — ҳозирги вақтда халқаро муносабатларнинг асосий масаласи деб ҳисоблайди. Тинч-тотув яшашнинг моҳияти ҳам ана шундан иборат. Тинч-тотув яшаш золимлар ва мазлумлар ўртасидаги тотувликни эмас, балки мустақил ва тенг ҳуқуқли халқлар ўртасидаги тотувликни билдиради. Тинч-тотув яшаш сиёсатини амалга ошириш, деб таъкидлади ўртоқ Ранкович, аввало, халқларнинг озодлик йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашни, шунингдек Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланиб бораётган мамлакатларга иқтисодий ёрдам ҳамда бошқа хилдаги ёрдам ва мадад кўрсатишни кўзда тутади. Бу мамлакатлар ана шундай ёрдамдан астойдил манфаатдордирлар.

Халқаро майдондаги мавжуд зиддиятларни ялпи уруш ёрдами билан ҳал этиш йўлини тутиш — революцион прогрессив ва демократик кучларнинг ҳақиқий кучқудрати ва қобилиятларига етарли баҳо бермаслик демакдир. Совет Иттифоқининг, бошқа социалистик мамлакатларнинг, блокларга қўшилмаган давлатлар ва бошқа тинчликсевар давлатлар ҳамда кучларнинг халқларни термоядро уруши гирдобига ташлашга қарши кескин кураш олиб бораётганликлари, шунингдек агрессив империалист доираларни яккалаб қўйишга қаратилган ҳаракатлар эрксевар инсониятнинг манфаатлари ва талабларини ифода этади ҳамда тинчлик ва тараққиёт ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлади.

Азиз ўртоқлар, дейди нотиқ, мен шуни яна бир марта таъкидлаб ўтмоқчиманки, фикр ва тажрибаларни айирбошлашни янада кенгайтириш, ижобий натижалар билан ҳам, кишиларимиз социализмни янада ривожлантириш соҳасида зўр бериб қилаётган ишларида дуч келаётган қийинчиликлар билан ҳам ўзаро танишиб чиқиш йўлидаги интилишларимиз партияларимизнинг доимий эҳтиёжи ва талабидир. Бу нарса Социалистик Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасида тенг ҳуқуқли, дўстона ҳамкорликни ривожлантириш учун янги имконият яратиб беради.

Александр Ранкович ўз нутқининг охирида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, Югославия ва СССР халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик шарафига, тинчлик ва социализм шарафига табрик сўзлари айтади.

Чили Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари **Луис Корвалан** съезд қатнашчиларининг қарсаклари остида минбарга чиқади.

Луис Эмилио Рекабаррен бизнинг партиямизга асос қўйган пайтдан буён қирқ йилдан кўпроқ вақт ўтди. Биз ана шу пайтдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан бир ёқадан бош чиқариб келмоқдамиз. Бу — революцион ифтихоримизнинг манбаи, сабот-матонат ва ишчилар синфининг принциплари ҳамда манфаатларига садоқатли бўлиш гарови, партиямиз монолит бирлигининг негизидир.

Ҳеч ким ва ҳеч нарса — душманларнинг кирдикорлари ҳам, миллатчилик заҳари ҳам, ҳар қандай тазйиқ ва тарихдаги ҳар қандай бурилиш ҳам, дейди нотиқ, бизни Совет Иттифоқининг шонли Коммунистик партияси билан боғлаб турган пўлатдек маҳкам алоқаларимизни буза олмади ва ҳеч қачон буза олмайди.

Биз барча коммунистик партиялар билан алоқамизни мустаҳкамлаш учун куч-ғайратимизни аямаймиз. Бизнинг кейинги — XIII съездимизда 34 қардош партияларнинг вакиллари ҳозир бўлди. Афсуски, хитойлик ўртоқлар билан муносабатларимиз (бу муносабатлар илгари вақтларда ҳар иккала томон учун ва ҳамма учун амалий ва самарали бўлган эди) ҳозирги вақтда узилиб қолди. Биз ана шу муносабатларни бир-бирининг ишига аралашмаслик, партияларнинг ҳуқуқий тенглиги ва мустақиллиги юзасидан 1960 йилдаги Москва Баёнотини ишлаб чиқиш ва имзолаш вақтида ҳаммамиз қабул қилган принциплар ва нормалар асосида яна тиклашга тайёр эканлигимизни баралла айтдик.

Ўртоқ Брежнев КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида партиялар ўртасидаги муносабатларда гегемончиликка йўл қўйиш мумкин эмаслиги тўғрисидаги фикрни илгари сурди. Биз бу фикрни қўллаб-қувватлаймиз. Ҳар бир Коммунистик партия ўз йўлини ўзи белгилайди, ҳамма учун муштарак бўлган йўл эса барча партиялар иштирокида ишлаб чиқилган ёки ишлаб чиқилиши мумкин бўлган йўлдир.

Америка империализмининг энг ваҳшиёна тус олаётган агрессив сиёсати нимадан иборат эканлигини Латин Америкаси халқлари биладилар. Куба ва Доминикана Республикаси ана шу сиёсатнинг бевосита қурбони бўлди. Жонсон доктринаси деб аталган доктрина ва Америка мамлакатлариаро кучларни вужудга келтириш планлари Латин Америкасидаги барча мамлакатларнинг суверенитети ва мустақиллиги жиддий хавф остида қолаётганлигини кўрсатади.

Латин Америкасида кўтарилиб бораётган революцион тўлқинни кўриб АҚШ ҳукмдорлари янги Кубанинг пайдо бўлишига йўл қўймаймиз, дейишди. Аммо, уларнинг хоҳишига хилоф суратда иккинчи Куба ҳам, учинчи Куба ҳам пайдо бўлаверади! Қитъада қанча мамлакат бўлса, шунча Куба пайдо бўлади!

Нотиқ Чили Коммунистик партиясининг халқ манфаатлари учун олиб бораётган кураши тўғрисида гапиради. Партия ўз фаолиятида, гарчи хато ва нуқсонлар бўлса ҳам, анча муваффақиятларга эришди. У, мамлакатда катта салмоққа эга бўлган партияга айланди. Ҳеч ким бу партиянинг фикри ва фаолияти билан ҳисоблашмай қололмайди. У ёки бу мамлакатдаги аҳволни ҳеч ким шу мамлакатда иш кўраётган партиядан кўра яхшироқ билмайди.

Биз коммунистик партиялар ва барча революцион кучларнинг бирлиги ўткинчи масалалардаги ҳар қандай келишмовчиликлардан ёки уларнинг баҳо беришидаги тафовутлардан (бу келишмовчиликлар ҳар қанча кескин тус олганида ҳам) кучлироқдир, деб ҳисоблаймиз.

Вьетнамда кундузи бўлганида, Чилида тун бўлади. Ханой ёки Сайгон аҳолиси мамлакатимиз ер куррасининг бошқа бир қисмида, денгизларнинг нариги томонида эканини билади. Аммо, Чили Вьетнамдан ҳар қанча узоқ бўлса-да, Америка империализмининг ваҳшиёна жиноятлари ер куррасининг бошқа қисмларидаги каби Чилида ҳам чуқур ғазаб ва нафрат туйғуларини уйғотмоқда, Вьетнам халқининг қаҳрамонона кураши эса чексиз қувонтирмоқда.

— Совет Иттифоқи инсонни озод қилиш ишига жуда катта ҳисса қўшди, — дейди сўзининг охирида Луис Корвалан. — Коммунизм қурилиши Совет Иттифоқининг энг катта ҳиссасидир. Коммунизм идеялари, коммунизмнинг амалий намунаси барча мамлакатлардаги миллионларча меҳнаткашларнинг онглилиги ва ғайратини ўстиришга бундан буён ҳам чинакам ҳал қилувчи таъсир кўрсатаверади.

Кремлдаги Съездлар саройида пионер карнайлари садолари янграйди. Делегатлар ўринларидан туриб ёш ленинчиларнинг вакилларини кутиб оладилар. Оқ кўйлак кийган ва пионерларнинг қизил галстукларини таққан болалар байроқларини кенг ёйиб улкан залнинг барча ярусларига олиб борадиган йўлларга тўпланадилар.

Ёш ленинчилар ўзларининг энг яхши ишларини ёзиб борган китоб-эстафета бутун мамлакатимиз бўйлаб саёҳат қилди. Ҳақиқатан ҳам салмоқдор бўлган ана шу қалин китоб — пионерларнинг съездга рапорти президиум столига қўйилади...

Болалар делегатларни табриклайдилар. Улар ёш ленинчиларнинг асл орзу-тилаги — «Ленин каби ўқиш, Ленин каби курашиш, улуғ ишга Ленин каби хизмат қилишдан иборат!» — дейдилар.

— Ёш пионерлар! — деб хитоб қилади раислик қилувчи. — Коммунистик партия иши учун курашга тайёр бўлинг!

— Доим тайёрмиз! — деб жавоб беришади болалар бир овоздан...

... Съезднинг кечки мажлиси ёпиқ деб эълон қилинади.

КПССнинг XXIII съезди 2 апрелда ўз ишини давом эттирди.

2 АПРЕЛДАГИ МАЖЛИС

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг йигирма учинчи съездида КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилиш давом этди. Съезд ишида принципиаллик, ишчанлик ва ижодий вазият ҳукм сурмоқда.

Мажлисда **Д. Ф. Устинов** раислик қилади.

Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. Г. Кэбин** сўз олади. Партиямиз фаолиятининг сўнгги бир ярим йилини, деди у, унинг ишида партия турмушини ленинча нормалари чуқур ва изчиллик билан қарор топган давр деб характерлаш мумкин. Партиянинг барча бўғинларида коллектив раҳбарлик принциплари ва партия ички демократияси мустаҳкамланди. Субъективизм ва қуруқ маъмуриятчиликдан иборат ярамас услуб қатъий тугатилмоқда, тинч ва ишчанлик вазияти қарор топди. Мамлакат экономикасига раҳбарлик қилиш иши жамият тараққиётининг иқтисодий қонунлари моҳиятини чуқур таҳлил қилиш асосида сабот билан қайта қурилмоқда. Сиёсий йўл ва Марказий Комитет Президиуми томонидан ишлаб чиқилган ҳамда КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида ва шундан кейинги Пленумларида қабул этилиб, эндиликда турмушнинг ўзида синаб кўрилган тадбирлар бутун партиямизнинг ва халқимизнинг тамомила маъқуллашига сазовор бўлди.

Шу етти йилликда Совет Иттифоқининг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш соҳасида эришилган буюк муваффақиятлар, деб сўзини давом эттиради нотиқ, барча совет кишиларини астойдил қувонтирмоқда. Етти йиллик планнинг Эстония ССР саноатини ривожлантириш соҳасидаги топшириқлари ҳам муваффақиятли суратда бажарилди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми шу давр ичида планда кўзда тутилган 1,8 баравар ўрнига икки баравар ошди. 1965 йилда Эстония саноати ишлаб чиқарган маҳсулот 1940 йилдагига нисбатан 18 баравар кўп бўлди. Республика колхоз ва совхозларида шу етти йилликда етиштирилган ялпи маҳсулот 72 процент ортди. Шу давр ичида меҳнат унумдорлиги саноатда бир ярим баравар, совхозларда 67 процент, колхозларда 89 процент ошди.

Кейинги икки йил ичида Эстонияда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш тез суръатлар билан ўсди. Деҳқончиликнинг умумий маданиятини юксалтириш натижасида бунга эришилди. 1965 йилда республикада ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 22 центнер дон, 170 центнер картошка ва 413 центнер илдиз мева етиштирилди.

Залдагилар Совет Эстонияси қишлоқ меҳнаткашларининг муваффақиятларини қарсаклар билан тақдирлайдилар. . .

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялашнинг ўсиши, деб таъкидлайди ўртоқ Кэбин, маҳсулот бирлигига меҳнат сарфини анча камайтириш имконини берди. Аммо, шундай бўлса ҳам, кўп меҳнат талаб этадиган процессларнинг талайгина қисми ҳали суст механизациялаштирилган. Тегишли машиналарнинг йўқлиги бунинг асосий сабабидир. «Союзсельхозтехника» бу йил мамлакатда 3.400 фермани комплекс механизациялашни режалаштирмоқда. Бу жуда кам!

Ўртоқ Кэбин айтадики, партия аппарати ҳозирги вақтда ўзининг асосий кучларини бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилашга қаратди. Кадрларни танлаш, жой жойига қўйиш ва тарбиялаш, топширилган иш учун раҳбарларнинг жавобгарлигини ошириш диққат марказида турибди.

Ташкилий-партиявий иш савиясини янада оширмоқ учун, дейди нотиқ, Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида КПСС Уставига киритиш учун таклиф этилган ўзгартиш ва қўшимчалар шубҳасиз катта аҳамиятга эга бўлади. Кўп нотиқлар бу таклифларни қизғин қўллаб-қувватладилар. Эстония Компартияси делегацияси ҳам бу таклифларни қувватлайди.

СССР ташқи ишлар министри **А. А. Громико** минбарга чиқади. Ташқи сиёсатнинг икки йўналиши — тинчликсеварлик сиёсати ва агрессив сиёсат ўртасидаги зиддият, дейди А. А. Громико, Вьетнамдаги воқеалар муносабати билан анча яққол кўринди. АҚШнинг Вьетнамдаги ҳаракатлари энг йирик империалистик давлат томонидан қилинган агрессиядир.

Чет элларда, хусусан АҚШда кўпинча рўй берган аҳволдан қутулиш йўлларини қандай қидириб топиш керак ва Вьетнамдаги урушга қай тариқа хотима бериш керак? — деган саволни берадилар. Бу саволга жавоб қайтариш қийин эмас — АҚШ ўз қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиб кетиши, Вьетнам Демократик Республикасига босқинчиларча қилинаётган ҳаракатларни тезликда тўхтатиши керак. Америка Қўшма Штатлари Ҳинди-Хитой тўғрисидаги Женева битимларини, халқаро ҳуқуқнинг элементар нормаларини поймол қилишни тўхтатиши лозим. Вьетнамдаги аҳволни тартибга солиш юзасидан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати илгари сурган программа, шунингдек Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг платформаси масалани ҳал этишнинг ҳаққоний негизи бўлиб, Совет Иттифоқи буни тамомила қўллаб-қувватлайди.

Халқаро сиёсатда асосий йўналишларнинг турли-туманлиги ва бир-бирига қарши курашаётганлиги аён бўлиб қолган бир пайтда, ташқи сиёсий ишларни қай тариқа олиб бориш керак? Етилган проблемаларни ўртага қўйиш ва уларни ҳал этишга эришмоқ керак ва бунда халқларнинг мададига, барча тинчликсевар кучларнинг мададига таянган ҳолда, буржуа лагерининг халқаро муносабатларни соғломлаштириш зарурлигини тушунган кучлар билан ҳамкорлик қилиб, иш кўриш лозим. Бундай ёндошиш бирдан-бир тўғри йўл бўлиб, партиямизнинг Марказий Комитети ва Совет ҳукумати бунга изчиллик билан риоя қилиб келмоқда.

Европа, деб қайд қилди министр, Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатида алоҳида ўрин тутади. Ғарбда Совет Иттифоқининг чегараларида ва дўстларимиз ҳамда иттифоқчиларимизнинг чегараларидан бошланадиган тор бир территориягина НАТО қуролли кучлари билан Варшава шартномаси ташкилотининг қуролли кучларини бир-биридан ажратиб турибди.

Европа хавфсизлиги кўп нарсалардан таркиб топган. Уларнинг асосий қисмларидан бири Германия проблемасидир, аниқроқ қилиб айтганда, герман агрессиясининг такрорланишига абадий йўл қўймайдиган шароитларни вужудга келтиришдир.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин Европада мустаҳкам тинчликнинг яхши пойдевори қурилди — Потсдам битими тузилди. Потсдам битимидан воз кечиш (собиқ иттифоқчиларимизнинг баъзилари эса, буни, ҳатто ўзларининг ютуғи деб кўрсатишга уринмоқдалар) шу йўлга ўтганлар учун ёмон оқибатлар келтириб чиқармоқда. Сиёсат соҳасида бу нарса Европа харитасини ўзгартириш ҳақидаги талабларда, Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг бир программасидан иккинчи программасига, бир баёнотидан иккинчи баёнотига, бир нотасидан иккинчи нотасига кўчирилаётган талабларда ўз ифодасини топмоқда. Ҳарбий соҳада бу нарса Ғарбий Германияни қуроллантиришни авж олдиришда ва шу билан бирга, бундесвернинг НАТОда юксак қўмондонлик ўринларини ишғол қилиш йўлидаги уринишларида ўз ифодасини топмоқда. Боннда бундесвернинг ядро қуролига эга бўлиш учун қандайдир ҳуқуқлари борлиги тўғрисида ҳа деб гапирмоқдалар.

Яқинда, деди нотиқ, Германия Федератив Республикаси ҳукумати Совет Иттифоқига, шунингдек бошқа бир қанча давлатларга нота юборди. Бу ҳужжатдаги асосий нарса Европадаги мавжуд чегараларни қайтадан кўриб чиқиш тўғрисидаги талабдан иборат. Ана шу ҳужжатда Германия 1937 йил 31 декабргача бўлган чегаралар доирасида яшаб келмоқда, деб очиқ айтилади. Бунга жавобан шуни айтиш зарурки, Европада чегаралар тўғрисидаги масала узил-кесил ва қатъий ҳал қилинган. Бизнинг чегараларимиз каби дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг давлат чегаралари ҳам мустаҳкамдир.

Совет Иттифоқининг Германия Федератив Республикасига нисбатан тутган йўли равшан. Биз тинч ҳамкорлик ва реализм сиёсатига бурилиш асосида Германия Федератив Республикаси билан муносабатларни нормаллаштириш ва яхшилаш тарафдоримиз.

Европада рўй берган асосий ўзгаришларнинг бири шундан иборатки, деб таъкидлайди ўртоқ Громико, немис меҳнаткашларининг хоҳиш-иродаси билан Европа марказида тинчликнинг қудратли қалъаси — бизга дўст ва иттифоқчи бўлган Германия Демократик Республикаси вужу[illegible] кел[illegible] Бу эса барча халқларн[illegible] катта ютуғидир.

АҚШда нима учундир [illegible] АҚШнинг иштирокидан ва [illegible] лигидан ташқари иш кўрол[illegible] деб ҳисобламоқдалар. Бошқ[illegible] ким эмас, президент Ф. Рузв[illegible] нинг ўзи 1945 йил 5 фев[illegible] Қрим конференциясида Аме[illegible] қўшинлари уруш тамом бўл[illegible] дан кейин Европада икки йил[illegible] ортиқ туриб қолмайдилар, де[illegible] эди. Орадан роса йигирма йи[illegible] ўтиб кетди, Америка армияси эс[illegible] ҳали ҳам Европада турибди. Аммо Европа халқлари бу тўғрида ҳозирданоқ ўз гапларини айтмоқдалар ва яна айтадилар!

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида партия ҳозирги даврда энг муҳим деб ҳисоблаётган ташқи сиёсий тадбирлар программаси таърифлаб берилган. Булар орасида ядро қуролига тааллуқли бўлган ва ядро қуролини бундан буён тарқатишга йўл қўймайдиган, ядро қуроли бутунлай тақиқланадиган ва йўқ қилиб юбориладиган кунни яқинлаштирадиган тадбирлар ҳам бор.

Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш мақсадида таклиф этилаётган тадбирлар партиямизнинг Европа қитъасида тинчликни сақлаб қолиш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганлигини яққол кўрсатиб беради. Бамаслаҳат бир фикрга келмоқ учун керакли асосларни қидириб топиш мақсадида музокаралар бошлаш ва тегишли халқаро кенгашни чақириш таклиф этилади.

Бизнинг партиямиз, деб уқтириб ўтади нотиқ, жаҳон урушининг олдини олишга, совет халқининг ва жаҳон социализм системасидаги бошқа халқларнинг социализм ва коммунизмни муваффақиятли қуришлари учун тинч шароитларни таъминлашга қаратилган ўзининг ташқи сиёсий йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. (ТАСС).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

КПСС XXIII съезди делегатларидан катта бир группасига Кремлда 31 мартда, 1 ва 2 апрелда Совет Иттифоқининг орден ва медаллари топширилди.

Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали олганлар орасида горновойлар, пўлат эритувчилар, шахта ва конларнинг пармаловчилари, проходчиклари, экскаватор машинистлари, корхоналарнинг директорлари бор. Улар қора металлургияни ривожлантириш етти йиллик план топшириқларини бажаришда муваффақиятларга эришганликлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар.

Чорвачиликни ривожлантиришда, сут, гўшт, тухум ва жун етиштириш ҳамда тайёрлашни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари учун колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари группасига, партия, совет, касаба союз ташкилотларининг ходимларидан бир группасига Ленин ордени, «Ўроқ ва Болға» олтин медали ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилди.

Совет давлати олдидаги хизматлари учун кўпгина ўртоқларга Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнат учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари топширилди. Орден ва медаль олганлар орасида СССР ва Иттифоқдош республикаларнинг министрлари, Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг ва область партия комитетларининг секретарлари, генераллар, адмираллар ва бошқалар бор.

Мукофотланганлар ўз фаолиятларига юксак баҳо берганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига миннатдорчилик изҳор этдилар ва КПСС XXIII съезди қабул қиладиган қарорларни шараф билан бажармоқ учун бутун куч ва билимимизни сарфлаймиз, деб ишонтирдилар.

Мукофотларни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари Н. Г. Игнатов, Д. С. Коротченко, В. И. Козлов, Е. С. Насриддинова, С. Б. Ниёзбеков, Г. С. Дзоценидзе, Ю. И. Палецкис, Я. Э. Калнберзин, Т. Қулатов, М. Холов, Н. Х. Арутюнян, А. А. Мюрисеп ўртоқлар топширдилар. Улар ана шу ўртоқларни олган юксак мукофотлари билан самимий қутлаб, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ЎЗБЕКИСТОН ССР САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ СОСТАВИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«СССР Олий Советига сайлов тўғрисида Низом»нинг 39, 40 ва 41- моддаларига биноан, СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Ўзбекистон ССР сайлов комиссияси жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятларининг қуйидаги вакилларидан иборат составда тасдиқлансин.

Сайлов комиссиясининг раиси— **Зоидов** Мирғиёс Аббосович — Ўзбекистон касаба союзлари Советидан.

Сайлов комиссияси раисининг ўринбосари — **Садриева** Рафоат Воҳидовна — И. П. Павлов номидаги Самарқанд медицина институти профессор-ўқитувчилар состави ва студентлари коллективидан.

Сайлов комиссиясининг секретари — **Орлов** Георгий Михайлович — Ўзбекистон маданият ходимлари касаба союзидан.

САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ АЪЗОЛАРИ:

Абдуллаева Раъно Ҳабибовна— Ўзбекистон ленинчи коммунистик ёшлар союзидан.

Баурова Галина Федоровна — Янгийўл пойафзал фабрикаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Дебалюк Александр Васильевич Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият (ДОСААФ) республика комитетидан.

Мажидова Ойша — маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзи Андижон область комитетидан.

Назарова Иноятхон — Андижон область, Ленин районидаги Ленин номли колхоз аъзоларидан.

Нуъмонов Комил (Яшин) — Ўзбекистон ёзувчилар союзидан.

Нурмуҳаммедов Марат — Қорақалпоғистон область коммунистик ташкилотидан.

Расулов Солих Рашидович — Тошкент шаҳар коммунистик ташкилотидан.

Сафаров Салим — Қарши шаҳридаги 13- қурилиш тресги 1- қурилиш бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Самкин Иван Петрович — Навоий шаҳридаги қурилиш бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Сухарькова Антонина Михайловна — Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Умбетов Мирзатой — Сирдарё область коммунистик ташкилотидан.

Ҳакимова Яшархон — давлат муассасалари ходимлари касаба союзи Фарғона область комитетидан.

Ҳамидхонов Музаффар Зоҳидхонович — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимлар ва илмий ходимларидан.

Чориев Жаббор — Сурхондарё область, Жарқўрғон районидаги «Москва» колхози аъзоларидан.

Чўпонов Отажон — Хоразм область, Урганч районидаги Ленин номли колхоз аъзоларидан.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1966 йил, 2 апрель.

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ

ЭКРАНИМИЗДА ҚАРДОШЛАР

ЎРТА ОСИЁ ЮЛДУЗЛАРИ

Кино санъати халқларнинг урф-одатини, маданиятинигинамас, тилини ҳам яқинлаштирмоқда, уларнинг умид-орзуларига, интилишларига, шодлик ва қувончларига, меҳр ва муҳаббатларига таржимон бўлмоқда. Дўстлик, қардошлик мавзуи социалистик санъатимизнинг бу турида тағин ҳам ёрқинроқ, афзалроқ ифода топмоқда.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон кино санъати сўнгги йиллари умумкино санъатимиз мезонида сезилар даражада ривож олди. Унинг бир қатор бадиий ва ҳужжатли, илмий-оммабоп фильмлари Иттифоқ ва жаҳон афкор оммаси оғзига тушди. «Памир болалари», «Зумрад», «Жазирама», «Она қиссаси», «Тортишув», «Сен етим эмассан», «Улуғбек юлдузи» «Манасчи», «Баҳордан баҳоргача», «Тожихон», «Ўн уч қалдирғоч» каби бир қатор фильмлар ўз тарихий анъаналарига ярашиб тушдилар деса бўлади. Аммо бу каби фильмларни фақат режиссёр ёки сценарий авторларигина бунёд этадиларми?

Кино шундай бир мўъжизадирки, унинг объекти-нигоҳи бир кўз югуртганда борлиқ жонланади, гапиради, қоғозда жим ётган нарсалар жонга киради... Буни санъаткор-актёр қилади, актёр бажаради! Бу хусусда актёр санъатига тараф йўқ, хусусан кино актёрининг маҳоратига. Ҳақиқий актёр-санъаткор санъатга сайқал беради, шоирдай, рассомдай, меъмордай! Унинг иштироки асарга қўшқанот. Режиссёр ҳам, оператор ҳам, рассом ҳам, бастакор ҳам катта илҳом билан якунлайди асарини. Бундай актёрлар асар авторларигагинамас, томошабинга ҳам бир дунё шодлик келтиради. Бу актёр санъаткорлар экрандан экранга кўчадилар, республикадан республикага, Иттифоқ экранларига. Улар умум халқимиз, миллатларимиз дўстлигига йўл соладилар, солинган йўлларни созлайдилар, бир-бирларининг санъаткорларигинамас, фарзандлари ҳам бўлиб қоладилар. Қозоқ киносининг кўркам санъаткори Нурмухан Жонтуринни севиб чақирмаган киностудия қолмади деярли Ўрта Осиёда. Унинг қирғиз, ўзбек кинофильмларида ўйнаган роллари, яратган образлари, ўзбек, қирғиз санъаткорлари орасидаги уйғунлиги унинг қозоқ санъаткоригинамас, ўзбек, қирғиз санъаткори, тағин ҳам аниқроғи — катта совет санъаткори эканлигини иншо қилади. Ёки, тожик халқининг барно санъаткори Марат Ориповнинг Ибн Синоси, ўзбек кино санъатининг ёш бўғинларидан бири бўлган Шарофат Шокированинг тожик киносидаги Зарриноси, тожик Гурминч Завқибековнинг «Сенинг изларинг»даги Даврони, Тамара Кокованинг «Ҳамза»даги Зулфияси, Нэла Отауллаеванинг озарбайжон «Учрашув» фильмидаги Лоласи, туркман Ҳуммат Мулликнинг ўзбек киносидаги Акбари, булар ҳаммаси бу халқларнинг нақадар яқинлигидан, нақадар иноқлигидан дарак беради, бу халқлар санъатининг социалистик тузум асосида нақадар эркин, нақадар теран, бир-биридан ажратиб бўлмас даражада ягона равнақ топаётганини акс эттиради.

Бугун «Ўзбекфильм» ихтиёрида бутун Ўрта Осиё ва Қозоғистон киноактёрлари. Ўзбек кинорежиссёри бугун ўз фильмига Олти Қорлиевни ва Лола Абдукаримовани, Муҳаммаджон Қосимов ёки Хошим Гадоевни, Гурген Тонунц ёки Сайрам Исаевани, Тўхфа Фозилова ёки Болот Бейшеналиевни таклиф этса ажаб эмас! Худди шунингдек Раҳим Пирмуҳамедов, Наби Раҳимов, Марям Ёқубова, Ҳамза Умаров, Ёқубжон Аҳмедов, Тўлқин Тожиев, Ўлмас Алихўжаевларнинг «Тожикфильм», «Туркманфильм», «Қирғизфильм» киностудиялари яратаётган санъат асарларига ҳисса қўшишлари ҳам ҳозир табиий бўлиб қолди. Шукур Бурҳонов эса ҳамма халқларимиз санъатининг ҳамиша керакли санъаткори бўлиб қолди. «Мосфильм» ҳам, «Тожикфильм» ҳам, «Ўзбекфильм» ҳам унинг ўзиники бўлиб қолди.

Кино санъатидаги бу «об-ҳаво» совет маданиятининг ленинча идеалини инкишоф этмоқда!

Бу ғоят қувонарли «об-ҳаво» актёрлар санъатидагинамас, бошқа соҳаларда ҳам ўз ифодасини кўргазмоқда. Тожик кинорежиссёри Тоҳир Собиров «Туркманфильм»да «Шохсанам ва Ғариб» фильмини, ўзбек кино режиссёри Али Ҳамроев «Тожикфильм»да «Севадими-йўқми» кинокомедиясини қўйди.

Бугун Тошкентда фестиваль.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон кино санъатининг вакиллари йиғилишади, янги фильмларини намойиш қилишади, бир-бирларининг янги ишларини кўриб муҳокама этишади, кино санъатининг ҳозирги поғонаси ва оқимлари ҳақида мусоҳаба қиладилар, режиссёрлар, драматург ва киношунослар, оператор ва рассомлар, актёрлар учрашадилар. Коммунистик партиямиз ўзининг йигирма учинчи съездига йиғилган, дунёвий масалаларни ҳал қилаётган шарафли кунда социалистик санъатимизнинг энг муҳим масалаларидан баҳс очадилар.

Бу ҳам ана шу дўстлик, қардошлик деган муқаддас ва табаррук нарсани авайлаб сақлаш, эҳтиёт қилиш, уни кундалик ҳаётий нафасимиз даражасига қўйиш учун қилаётган ишимизнинг муборакларидан биридир.

Қозоқ санъаткорлари «Алдар кўса»ни олиб келяпти, тожик санъаткорлари эса «Ҳасан аравакаш»ни, туркман дўстларимиз «Дадил қадам»ни, қирғиз қўшнимиз эса «Машаққатли кечиш»ни. Ўзбек санъаткорлари ҳам шуларга ўхшаш бир фильмни қўшади. Мақсад-мороми бир, йўли ягона халқлар бўлгани туфайли мавзулари ҳам бир мақсадга қаратилгангинамас бу санъат асарларининг, ҳатто тарихий келиб чиқишлари ҳам бирдир бу фильмларнинг. Алдар кўса образи Ўрта Осиёда қайси халқда йўқ, Ҳасан аравакаш сиймоси қайси халқ курашида бўлмаган Ўрта Осиёда, «Дадил қадам» мавзуи кўлами жиҳатидангинамас, мақсади жиҳатидан ҳам ҳаммамизники. Кўриниб турибдики, фақат адресларимизгина бошқа.

Бизнинг дўстлигимиз мана шунақа! Бу балки дўстликкинамас, биродарлик, қариндошликдир! Шунинг учун ҳам бир-биримизга ўхшаймиз, бир-биримизни яхши биламиз, соғинамиз.

Соғинчликни ҳамиша эслаш, учрашиш билан енгайлик. Ҳамкорлик ва ижодий бирдамлик билан безайлик уни!

Туроб ТУЛА.

МАРҲАБО, БИРОДАРЛАР

Шу кеча-кундузда бутун совет халқининг диққат-эътибори, нигоҳи азм пойтахт Москвага қаратилган. Юртимизнинг юраги — Москвада, улкан Съездлар саройида жонажон партиямизнинг XXIII съезди ўз ишини давом эттиряпти. У ерда эртанги кунимизнинг порлоқ истиқбол режалари тузилмоқда, ҳаётимизнинг янада гуллаб-яшнаши, фан-маданиятимизнинг равнақи, дўстлик ва тинчлигимизни тобора мустаҳкамлаш борасида ажойиб фикрлар муҳокама қилинмоқда.

Шундай ажойиб тантанали кунларда серқуёш диёримизнинг муаззам пойтахти Тошкент ҳам шодиёна нафас олмоқда. Шаҳримиз илк баҳорнинг анвойи гулларидан поёндоз тўшаб, азиз меҳмонларни ўз илиқ бағрига олди. Уларни санъат кўриги — кинофестивалга чорлади. Тошкентда Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари кино санъати кўриги бошланди.

Мен ҳам кино санъатининг бир намояндаси сифатида бу кўрикка қатнашар эканман, беҳад шодман. Кейинги йилларда дўстлик ва ўзаро ҳамкорликнинг мана шундай ажойиб анъанавий учрашувларига катта аҳамият берилаётганлигининг боиси партия ва ҳукуматимизнинг бекиёс ғамхўрлигидан деб ҳисоблайман. Шунинг учун ҳам бугун меҳмонлар олдида мезбонлик бурчимни адо этиб: «Ассалом, қардошлар — марҳабо, биродарлар» деб азиз касбдошларимни гўзал шаҳримга, уйимнинг тўрига таклиф этаман.

Мен бир санъаткор сифатида саҳна билан экранни баббаравар меҳр билан севаман: меҳнат ва маҳоратимни, қалб қўримни ҳар иккисига тенг бахш этганман. Санъатнинг бу икки тармоғидан бориб ёру-биродарлар орттирганман. Ўрганганман — ўргатганман — ўрганяпман...

Мана бугун дўстларим, қардошларим — кино санъати ходимларини кўриш, уларнинг энг яхши ижод меваларидан баҳраманд бўлиш биргина менга эмас, балки бутун шаҳар, республика кино ихлосмандлари учун ҳам унутилмас воқеадир.

Фестивалдан хурсандман. Сабаби, дўстлар билан дийдор кўришаман, уларнинг экран асарларини кўп сонли томошабинлар сафида диққат билан кузатаман Қозоқ халқининг буюк оқини Жамбулни, ҳақиқатгўй, элпарвар Алдар Кўса сиймоларини экранда маҳорат билан гавдалантирган СССР халқ артисти Шакен Айманов, «Рудакий», «Ҳасан аравакаш» каби ажойиб фильмларнинг постановкачи режиссёри, Тожикистон халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Борис Кимёгаров, «Ўғлим уйланиши керак», «Шоҳсанам ва Ғариб», «Нур қидириб», «Судхўрнинг ўлими» каби картиналари билан ўзбек томошабинларига танилган тожикистонлик талантли артист ва режиссёр Тоҳир Собиров, шунингдек СССР халқ артисти Асил Бурҳонов, Тожикистон халқ артисти Ҳожиқул Раҳматиллаев, республикада хизмат кўрсатган артистка Дилбар Қосимова, туркман санъаткори, СССР халқ артисти Олти Қорлиев, ўзининг биринчи картинаси «Тортишув» билан кенг жамоатчиликка танилган (бу фильм мени жуда ҳаяжонга солди, унинг Олма-ота фестивалида 1-даражали диплом олганлиги ҳам бежиз эмас) ёш режиссёр Б. Мансуров, қирғизистонлик ҳамкасбларимиз (машҳур қирғиз ёзувчиси, Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматов асари асосида) ишлаган «Жазирама» ва бошқа фильмларни яратган, уларда унутилмас образларни ўйнаган яқин дўстларим, уларнинг энг яхши картиналари, шубҳасиз фестивалнинг муваффақиятли ўтишида катта роль ўйнайди.

Бизнинг қадрдон «Ўзбекфильм» студиямиз фестивалга ўзининг «Осиё устида бўрон», «Қалбингда қуёш», «Виждон амри билан», «Фидойи» каби фильмлари билан қатнашади.

Фестиваль — асл маъноси билан санъат кўриги, талант, маҳорат, меҳнат ва ижодни баҳоловчи мезон бўлиши керак. Бунда кексалар қатори ёш талантлар ҳам имтиҳондан ўтадилар, катта ҳаётга йўлланма оладилар. Шундай экан, бу ҳақда ҳам гапириш лозимдир. Ҳар бир соҳада бўлганидек кино санъатида ҳам дадил бўй кўрсатиб чиқаётган ёшлар бор. Улар ўз студияларида ҳам, қўшни студияларда ҳам ажойиб образлар яратиб, томошабинлар юрагига йўл топиш борасида қунт билан ишламоқдалар. Бу ўринда «Улуғбек юлдузи»да Абдулатиф ролини ўйнаган Ҳошим Гадоев, Алиқушчининг севиклиси Ойнисони ижро этган Мая Камолова, «Дорбозлар»даги босмачилар айғоқчиси образини яратган Н. Жонтурин каби актёрларни, қатор фильмлари билан томошабинларга ёқиб қолган ёш, истиқболли режиссёрлар Шуҳрат Аббосов, А. Хачатуров, Б. Мансуров, М Убукеев ва бошқа номларни эсга олиш ўринлидир.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кино санъати кўриги қардош халқлар ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ҳамда маданий алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қилиши шубҳасиз. Бунда қатор ижодий масалалар юзасидан суҳбатлар, фикр олишувлар бўлади. Ютуқлар қайд этилади, камчиликлар тўғри очиб кўрсатилади Бас, шундай экан, истагим шуки — ҳар бир муҳокама ҳаққоний, ишга фойдаси бўладиган нуқтаи-назарда ўтиши лозим. Майли, сценарийчи сценарийчи билан, актер актер билан, режиссёр режиссёр билан кенг фикр алмашишсин, камчиликларини юзхотирсиз кўрсатиб берсин. Асл мақсад ҳам шу-да!

Қардошларимиз кино санъати кўригига муваффақият тилайман.

Шукур БУРХОНОВ,
СССР халқ артисти.

Тошкентда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг кинофестивали ўтказилиши муносабати билан Кинофильмлар прокати республика конторасининг нашри «Экран янгиликлари» реклама-ахборот кино ҳафталиги ўзининг бир сонини ана шу катта кўрикка бағишлаб чиқарди.

Ҳафталикда «Кино санъати кўриги» бош мақоласи, 2-3 бетларда «Фестиваль экрани» развороти ҳамда фестиваль репертуари эълон қилинган. Шунингдек, ҳафталик қардош студиялар кўрикка тақдим этган кинофильмлардан олинган айрим қизиқарли фото лавҳалар билан безатилган.

Суратда: «Экран янгиликлари».

СУРАТЛАРДА: Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари киностудияларининг кинофестивалга олиб келган фильмларидан кадрлар.

БУГУН ГЕОЛОГЛАР КУНИ

Тошкент геология трестининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ўз байрамларини меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Суратда (чапдан): бош геолог Т. Шоёқубов, трестга қарашли партия бошлиқларидан Н. Ушаков, Н. Николаев, старший геолог В. Шуригин, экспедиция бошлиғи А. Шомансуров ва геолог О. Мақсудова ўртоқлар байрам арафасида бажарган экспедиция ишларининг натижаларини муҳокама қилмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

ОЛГАН ТУПРОҒИМИЗ БЎЛЯПТИ ОЛТИН

СССР Олий Совети Президиумининг шу йил 31 мартдаги Фармони эълон қилингач, шу сатрларни қоғозга туширган мухбирингиз республика геология министри ўртоқ Х. Т. Тўлаганов билан суҳбатлашди. Суҳбатда геологлар ҳаёти жуда хилма-хил ва ранг-баранг, уларнинг халқ хўжалигимизни юксалтиришга қўшаётган ҳиссаси бекиёс эканлигига қаноат ҳосил қилдим. Шунда серзавқ шоир Ҳамид Олимжоннинг қуйидаги сатрлари хотирамга келди:

Бир ўлкаки, тупроғида олтин гуллайди,
Бир ўлкаки, қишларида шивирлар баҳор...

Шоир шу сатрларини гўё геологларга бағишлагандек. Унда билими кенг, синчков, тоғу тошларда юриб зерикмайдиган, ўлкамизнинг ерости бойликларини аниқлаб халқ хўжалигига хизмат қилдиришга қодир кишиларнинг сабр-тоқати ва мардонавор меҳнати қўшиқ бўлиб янграйди.

САВОЛ: — Бутуниттифоқ геологлар куни билан табриклаймиз, Ҳабибулла Тўлаганович!

ЖАВОБ: — Қутлуқ! Мамлакатимиздаги барча геологлар сингари Ўзбекистон геологлари ҳам партия ва ҳукуматимизнинг янги ғамхўрлигидан жуда миннатдор. Бутуниттифоқ геологлар кунининг байрам қилиниши ер ости бойликларини қидириб топишда қаҳрамонона меҳнат қилаётган геология ходимлари, янги конларни топиб саноат учун фойдаланишга топшираётган, ўлкамиз бойлигига бойлик қўшаётган касб эгаларининг баракали меҳнатига берилган жуда юқори баҳодир. Кейинги вақтда республика Геология министрлиги ташкил қилинганлиги, республика геологларидан катта бир группасининг ССР Иттифоқи орден ва медаллари билан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланганлиги геологларга кўрсатилаётган кундалик ғамхўрликнинг ёрқин намуналаридир. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог» фахрий унвонининг белгиланганлиги ана шу касб эгаларининг ғайратига яна ҳам ғайрат қўшяпти. Мана бугун биринчи марта Бутуниттифоқ геологлар куни кўтаринки руҳ билан байрам қилинаётир. Биринчи байрамимиз КПСС XXIII съезди давом этиб турган кунларда нишонланаётганлиги айниқса қувончлидир.

САВОЛ: — Республикамиз геологларининг қўлга киритаётган муваффақиятлари ҳақида икки оғиз гапириб беролмайсизми?

ЖАВОБ: — Бу ҳақда икки оғиз сўз билан чегараланиб бўлмайди. Ўзбекистон геологлари жуда катта мақтовга сазовор ишларни амалга оширмоқдалар. Кейинги йилларда кончилик саноатининг бой хом ашё базаси вужудга келтирилди. Аниқланган табиий газ запасларининг миқдори ҳозирги вақтда республикамизда 740 миллиард кубометрга етади. Ўзбекистон газ запасларининг кўплиги жиҳатидан РСФСР ва Украинадан кейин учинчи ўринни эгаллайди. Халқ хўжалигимиз ёнилғи балансида жиддий сифат ўзгаришлари юз берди. Олтин, вольфрам, мис, дала шпати, калий тузлари запаслари бўйича ўлкамиз олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Кейинги йилларда геологлар, геофизиклар, гидрогеологлар, топографлар, нефть конларини разведка қилувчилар, пармаловчилар, кончилар, илмий ходимларнинг катта армияси ўзаро ҳамкорликда ишлаб, республикамиз ерости бойликларини аниқлаб, таҳлил қилиб, саноат учун фойдаланишга топширишда баракали меҳнат қилдилар. Олтинтопган кон-металлургия комбинати, Ингичка ва Қўйтош конлари, «Ўзбекуголь» комбинати, Оҳангарон, Қувасой, Бекобод цемент комбинатлари, Олтиариқ ва Фарғона нефтни қайта ишлаш заводлари маҳаллий хом ашё базасида ишга туширилди. Мурунтов маъдан саралаш комбинати, Чодак олтин саралаш корхонаси, Оҳангарон керамика комбинати барпо қилинмоқда. Ўзбекистонда алюмин ва химия хом ашёсининг қудратли базасини вужудга келтириш учун ҳам тайёргарлик ишлари тугалланмоқда. Республиканинг жанубида калий тузларининг бой конлари топилди.

Ўлкамиздаги зангори олов конлари базасида халқ хўжалигининг янги бир тармоғи рўёбга чиқди: газ саноати жуда илдам ривожланиб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина табиий газ қазиб чиқариш 20 миллиард кубометрдан ортиб кетди. Табиий газдан фойдаланиш халқ хўжалигида тобора катта ўринни эгаллаб бормоқда. Йирик саноат корхоналари, бутун-бутун уй-жой массивлари, маданий-маиший корхоналардан анчагинаси табиий газдан баҳраманд бўлмоқда. Ўзбекистонда қазиб чиқарилган табиий газ жаҳонда энг йирик Бухоро—Урал газ қувури ёрдамида кўҳна Урал саноат корхоналаридаги домна ва печларни ҳаракатга келтирмоқда. Ўзбек зангори оловидан қардош Қозоғистон ва Тожикистонда ҳам кенг фойдаланиляпти. Янги беш йилликда Ўрта Осиё — Марказ газ магистрали ҳам қурилади.

Геология ишларини олиб боришда Ҳ. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика илмий текшириш институти коллективининг кўмаги катта. Республикамизда бешта илмий текшириш институти геология соҳасидаги вазифаларни бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё институти, геология ва нефть ҳамда газ конларини топиб фойдаланишга топшириш, гидрогеология ва инженерлик геологияси институтлари ҳам ўлкамиздаги ерости бойликларини аниқлаш, ўрганиш, фойдаланишга топшириш ишларини бажаришда ибрат бўлаётирлар. Геология соҳасида тўрт академик, Фанлар Академиясининг тўрт корреспондент аъзоси, 40 доктор ва 300 дан ортиқ фан кандидати самарали ижодий ишлар қилмоқда.

САВОЛ: — Республикамизда геология ишларининг истиқболи ҳақида нималарни айтишингиз мумкин?

ЖАВОБ: — Шу кеча-кундузда мамлакатимиз коммунистларининг улкан анжумани — КПСС XXIII съезди халқ хўжалигининг энг муҳим масалаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг ажойиб режаларини ишлаб чиқмоқда. 1960—1970 йиллар мобайнида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш соҳасида совет халқи жуда катта ишлар қилади. Фан ва техника эришган муваффақиятлар асосида халқ хўжалигини юксалтириш учун муҳим тадбирлар амалга оширилади. Жумладан, республикамизда газ қазиб олиш 2,3 баравар кўпаяди. Шу йилнинг ўзидагина Ўзбекистон геологлари олтин, мис, вольфрам, калий тузлари ва бошқа минерал хом ашё запасларини комплекс ўрганиш борасида муҳим ишлар қилдилар. Нефть ҳамда газ запаслари ўрганилади. Ўзбекистон геологлари беш йиллик вазифаларини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳамма тадбирларни кўраверадилар.

Олмалиқ ва Оҳангарон шаҳарлари ўрнида бундан бир қанча вақт илгари дайди шамолларгина эсар, Қурама тоғлари дараларидангина иборат эди. Эндиликда бу шаҳарларни кўрган киши ҳавас қилади. Самарқанддаги Ингичка кони яқинида тикланган геологлар палаткаси ўрнида шаҳарга тенг посёлка қад кўтарди. Чўли Малик биқинида Навоий шаҳри барпо қилинди. Қизилқумда ва Устюртда ҳаёт қайнамоқда. Кўҳна Бухоронинг довруғи жаҳонга машҳур. Мурунтов олтинининг донғи тез тарқалмоқда. Буларнинг ҳаммаси тадбиркор ва синчков, билимдон ва эпчил геологларимизнинг меҳнати мевасидир.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ИНДОНЕЗИЯДА АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 1 апрель. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Жакарта радиосининг хабарига таяниб қуйидагиларни билдиради: Индонезия Бош министрининг ўринбосари генерал-лейтенант Сухарто «Ўзларининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида» қамоққа олинган кабинетнинг собиқ 15 аъзосидан баъзилари судга бериладн ва айни вақтда кабинетнинг бошқа аъзолари озод қилинади, деди.

Сухарто Жакартада журналистларга 15 министрнинг ҳаммаси сўроқ қилинмоқда, деди. Лекин у ҳеч қандай тафсилий маълумот бермади.

Қамоққа олинган министрлар орасида Бош министрнинг собиқ биринчи ўринбосари ва ташқи ишлар министри Субандрио ҳам бор.

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТЛАРИ МАРОКАШДА

РАБОТ, 1 апрель. (ТАСС). СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретари З. И. Есенбоев бошчилигидаги Совет журналистлари делегацияси бугун етти кунлик расмий визит билан бу ерга келди. Делегация Марокаш ташқи ишлар министрлигининг меҳмони бўлади.

Совет журналистлари Марокашда бўлган вақтларида Марокашнинг расмий кишилари ва журналистлар билан учрашадилар, маҳаллий газеталар редакциялари, Мағриб Араб пресс (МАП) агентлиги, радио ва телевидение редакцияларининг иши билан танишадилар, шунингдек мамлакат бўйлаб саёҳат қиладилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ, № 26. Редактор — В36345. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ Г — 76. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 08275.